Dosarul nr.2-26238/23(2-23178395-12-2-13122023-1)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

04 februarie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Central)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Svetlana Vîşcu
grefier: Valeria Marcoci, Alina Balanuța
cu participarea: reclamantului Statnîi Roman,
reprezentantul pîrîtului Ministerul Justiției al RM - *****,
împuternicit prin procura nr. *****din *****
reprezentantul pîrîtului Procuratura Generală - *****,
împuternicită prin procura nr. *****din*****

A examinat în şedinţă de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Statnîi Roman împotriva Ministerului Justiției al RM, Procuratura Generală, intervenient accesoriu Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, procuraturii, prezentarea în formă scrisă, a scuzelor oficiale în numele statului, răspândirea informației prin mijloace de informare în masă,-

A C O N S T A T A T :

Poziția, argumentele și solicitările reclamantului Statnîi Roman.

La 13 decembrie 2023, Statnîi Roman a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată, împotriva Statului Republica Moldova reprezentat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova prin care a solicitat încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Statnîi Roman, cu titlu de remediu pentru compensarea prejudiciului moral a sumei de 3.000.000 (trei milioane), 00 lei; încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Statnîi Roman, cu titlu de prejudiciu material cauzat - a sumelor achitate de Statnîi Roman pentru asistența psihologică și expertiză - suportate în legătură cu intentarea prezentului proces civil, a sumei de 10 000 (zece mii două sute) lei; prezentarea subsemnatului, de către procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior, în formă scrisă, a scuzelor oficiale în numele statului; răspândirea informațiilor prin mijloace de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre învinuirea lui Statnîi Roman despre scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Statnîi Roman Petru din motivul

lipsei în acțiunile subsemnatului a elementelor constituite ale infracțiunilor incriminate, prezentarea subsemnatului a scuzelor oficiale în numele statului.

Circumstanțele de fapt, prezentate de reclamantul Statnîi Roman pot fi rezumate după cum urmează.

În fapt, reclamantul a fost supus ilegal urmăririi penale în cadrul cauzei penale nr.*****pe o perioadă mai lungă de ani.

Astfel, urmărirea penală în cauza penală nr.*****a fost începută, prin ordonanța Procurorului General, la ***** în temeiul bănuielii privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5), 324 alin.(3) lit. a) și b), 325 alin.(3) lit. a) și a[1]), 326 alin.(3) lit. a), 328 alin.(3) lit. b) și d) din Codul penal.

Susține că, urmărirea penală a fost inițiată în temeiul unei plângeri din 26.02.2020, semnate de cet. *****, cetățeană a Federației Ruse, soția cet. *****, la acel moment aflat în căutare, condamnat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.03.2019 pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.196 alin (4); și 335 alin.(1[1]) din Codul penal, la 4 (patru ani) închisoare, cu privare de dreptul de a ocupa funcții de conducere în cadrul societăților comerciale pe teritoriul Republicii Moldova pe o perioadă de (trei) 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar semiînchis.

Potrivit plângerii formulate ***** a relatat evenimentele și circumstanțele pe care le-a aflat din spusele soțului său, precum că în perioada aflării acestuia (*****) în custodia Procuraturii Anticorupție (arest preventiv) aprilie - august 2018, la indicația reclamantului, care ar fi acționat la indicația Procurorului General al RM și Procurorului șef al Procuraturii Anticorupție, de comun cu partea vătămată ***** și alte persoane, l-ar fi determinat pe *****, să le transmită dreptul de proprietate aferent mai multor bunuri din Federația Rusă, Regiunea Crasnodar, apartament în Londra și sume bănești aflate pe contul său bancar, în schimbul eliberării sale și încetării cauzei penale pornite în privința acestuia.

Ordonanța de pornire a urmăririi penale emisă de Procurorul General din ***** conține prevederi declarate neconstituționale prin decizia Curții Constituționale al RM nr.22 din 01.10.2018 (sintagma ”urmări grave” declarată neconstituțională).

Pînă la pornirea urmăririi penale nu a fost probat faptul existenței unei bănuieli rezonabile privind comiterea faptelor de către reclamant, nu au fost obținute careva declarații de martori „prima face” care ar indica asupra implicării subsemnatului în comiterea faptei incriminate (plângerea cet. ***** nu întrunește condițiile de formă și conținut prevăzute de art.105-109 CPP).

Prin ordonanța procurorului din 25.03.2020, subsemnatul a fost recunoscut în calitate de bănuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.190 alin.(5), 324 alin.(3) lit. a) și b), 325 alin.(3) lit. a) și a[1]), 326 alin.(3) lit. a), 328 alin.(3) lit. b) și d) din Codul penal.

La 18 mai 2020 ora 07:10 min. reclamantul a fost reținut. Reclamantul a formulat obiecții la ordonanța de reținere, în special legate de circumstanțele neprobate, potrivit cărora acesta s-ar putea eschiva de la organul de urmărire penală, deși după pornirea urmăririi penale reclamantul, știind despre urmărirea penală aflată în curs, a plecat în afara țării la 14.03.2020 și a revenit la 18.03.2020.

În seara înaintea reținerii reclamantul a identificat efectuarea în privința s-a măsurilor speciale de investigație - urmărirea vizuală, însă a revenit la domiciliu și toată noaptea s-a aflat în adresă, fără a o părăsi, deși cunoscând tactica și procedurile de efectuare a măsurilor speciale de investigație avea suficiente cunoștințe și posibilități de a părăsi domiciliul neobservat.

Mai mult, la 18.05.2020 în intervalul de timp 05.30 - 07:10, reclamantul a identificat angajații SIS care efectuau suportul operativ al acțiunilor de urmărire penală, care au blocat automobilul reclamantului. Astfel, reclamantul a declanșat reținerea s-a prin apropierea de mașina inspectorilor operativi.

Cu referire la posibila influențare a martorilor sau anchetei, reclamantul a declarat că această afirmație este lipsită de probe și că acesta anterior a declarat public că posibil în privința sa este pornită o cauză penală și e posibil să fie reținut, dar în toată această perioadă nu a întreprins nici o acțiune pentru a influența urmărirea penală.

Mai mult, potrivit actelor de reținere nu erau identificați careva martori pasibili de a fi supuși influenței.

Reclamantul a mai făcut referire și la alte erori de procedură și a evidențiat că reținerea a fost realizată neîntemeiat.

În legătură cu redactarea ordonanței de reținere și procesului-verbal de reținere cu încălcări procedurale, reclamantul a adresat în aceiași zi Procuraturii Generale o plângere în ordinea controlului ierarhic superior, care a respins-o.

Mai mult, insistă că, aferent faptului că reclamantului după reținere până la eliberare, atunci când era transportat în ședințele de judecată, i se aplicau cătușe pe mâini. Acest lucru era vădit cu scopul de intimidare, umilire, având în vedere că acesta este un caz public, la care asistă jurnaliștii și este atent urmărit de public și comunitatea internațională.

Aceste măsuri erau aplicate nejustificat și disproporționat, având în vedere poziția profesională a reclamantului, lipsa de necesitate sau stare de pericol, escortarea de către 6 angajați ai subdiviziunii specializate și alte circumstanțe care ar justifica aplicarea acestor măsuri speciale. Aplicarea cătușelor reclamantului de asemenea contravine normelor interne (HG nr.583 din 26 05 2006 privind statutul executării pedepsei, art.1 și *****7-*****9; Legea nr.*****8).

Plângerea reclamantului adresată Administrației Naționale a Penitenciarelor, Procuraturii Generale și Administrației locului de detenție în această privință a fost respinsă, argumentele fiind că aplicarea cătușelor a fost conformă normelor interne (deși textul normelor interne prevede exact contrariul).

Contestarea încătușării sale în fața Procuraturii Generale a fost respinsă, motiv pentru care reclamantul a depus contestație. Totuși această cale acordă doar posibilitatea reclamantului de a contesta aplicarea cătușelor post-factum și nu îi permite să ceară încetarea încătușării sale ilegale atunci când aceste acțiuni sunt întreprinse. Alte căi legale de contestare nu există.

Reclamantului i-au fost aplicate, în timpul transportării la toate ședințele judiciare la care acesta a asistat, cătușele pe mâini. De asemenea, el era escortat de 6 persoane mascate și dotate cu echipament de protecție. Reclamantul ține de asemenea să noteze că

el era acuzat de infracțiuni non-violente și niciodată nu a opus nici cea mai mică rezistență. Reclamantul de asemenea consideră că decizia de aplicare a cătușelor este una absolută, de blanchetă, de la care nu se poate de derogat. Astfel, autoritățile, la încătușarea sa, nu au ținut cont în nici un mod, de personalitatea persoanei, starea sănătății acesteia, impactul asupra vieții private, influența asupra reputației sale profesionale și asupra opiniei publice.

Tot la 18.05.2020, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit i-a fost adusă la cunoștința bănuitului. Iar la 19.05.2020, a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminat comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin.(5),46, 190 alin.(5) și 328 alin.(3) lit. b) și c) din Codul penal.

Fiind audiat în calitate de învinuit, în intervalul de timp 16:10 - 20:00, reclamantul a comunicat că învinuirea este una neclară și ambiguă, solicitând de a-i fi explicate cele indicate în actul de învinuire, fiindu-i refuzat, fără careva motive și explicații de procurorul *****, autorul actului.

La 10.06.2020, reclamantul s-a adresat procurorului conducător al urmăririi penale, solicitând explicații aferent actului de învinuire, temeiurilor și motivelor acuzațiilor aduse.

Prin ordonanța procurorului de caz din 19.06.2020, cererea reclamantului de ai fi explicată învinuirea a fost respinsă, invocându-se că: „... sunt descrise detaliat faptele incriminate, fapt ce rezidă, în special, în însăși criticile formulate de partea apărării în privința actului procedural al cărui neclaritate se invocă...”

La 10.06.2020, reclamantul s-a adresat procurorului conducător al urmăririi penale cu mai multe cereri, prin care a solicitat efectuarea mai multor acțiuni de urmărire penală, pertinente care ar urma să contribuie la stabilirea adevărului și constatarea nevinovăției reclamantului și ca rezultat revocarea măsurii prevenite.

Prin ordonanța procurorului de caz din 19.06.2020, toate cererile reclamantului au fost respinse printr-o singură ordonanță.

Prin încheierea din 20 mai 2020, a fost admis demersul procurorului și a fost dispusă aplicarea măsurii preventive - arestarea preventivă pe o durată de 30 de zile, cu plasarea reclamantului în Penitenciarul nr.13.

Din demersul procurorului, deși erau invocate toate patru riscuri, instanța a reținut motivele următoare: arestarea preventivă este justificată, întemeiată și este necesară, deoarece are ca scop asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, spre aceea ca nu cumva învinuitul să împiedice stabilirea adevărului pe caz, precum și să influențeze martorii și persoanele care sunt implicate în prezenta cauză ținând cont de funcția de care a fot deținută anterior de către Statnîi Roman;

După o analiză adusă probelor prezentate de procuror, instanța a stabilit un singur risc, cel al ingerinței în bunul mers la urmăririi penale; Instanța a adăugat că gravitatea pedepsei pentru infracțiunea incriminată (maximum 15 ani de detenție) ar determina de asemenea măsura de detenție preventivă, fără însă a se expune asupra argumentelor reclamantului referitor la faptul că el: a) are loc permanent de trai în imobilul pe care-l deține împreună cu familia sa; b) nu are antecedente penale; c) este avocat în devenire; d) este căsătorit și are doi copii minori la întreținere, motiv care justifică legăturile sale cu

familia și țara în care locuiește; e) nu are bunuri imobile în alte state; f) este gata să predea procurorului de caz atât buletinul de identitate, cât și pașaportul de străinătate; g) nu a încercat să se sustragă de la organul de urmărire penală în perioada în care cunoștea cu certitudine că în privința sa fusese declanșate activitățile de cercetare penală; h) nici în perioada anchetei nu a încercat sa fugă; i) a făcut declarații detaliate privind caracterul nefondat al faptelor care i se incriminează.

Prin decizia din 01 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, recursul depus de reclamant împotriva deținerii sale în arest preventiv a fost respins.

Indică că, argumentele instanței au fost în linii generale, și anume, instanța a reținută că lăsarea reclamantului în libertate, prezintă pericol pentru buna desfășurare a urmăririi penale, câtă vreme infracțiunea presupus de a fi comisă de către acesta, vizează valoarea socială protejată de legea penală - determină momentan, concluzia oportunității aplicării arestării preventive.

Totodată instanța de recurs indică precum că, pornește pentru a analiza oportunitatea luării măsurii arestării preventive este aceea a existenței unor probe sau indici temeinice în care să rezulte suspiciunea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune de o anumită gravitate.

La pct.20 al Deciziei instanța de recurs neglijându-le a trecut cu vederea argumentele reclamantului potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită în baza unor norme declarate neconstituționale încă în 2018, catalogând pornirea urmăririi penale precum că ar fi fost pornită cu respectarea legislației în vigoare.

Deși instanța, la examinarea recursului aferent măsurii preventive, urma să constate întrunirea cumulativă a condițiilor obligatorii pentru aplicarea măsurii preventive: bănuiala rezonabilă, cel puțin un risc precum și imposibilitate aplicării unei alte măsuri mai blânde, instanța de recurs s-a limitat doar la reproducerea normelor legale, fără a lua în calcul inexistență probelor, în sensul art.93 Cod de procedură penală, precum și fără a analiza personalitatea reclamantului, existența legăturilor cu țara, garanțiile oferite etc.

Concomitent în pct.23 a deciziei Curții de Apel, instanța de recurs a reținut că potrivit probelor obținute de organul de urmărire penală se confirmă existența bănuielii rezonabile, în continuare copiind integral, împreună cu erorile încheierii primei instanțe supuse recursului, lista mai multor înscrisuri care ar fi fost anexate de procuror la demersul privind aplicarea măsurii preventive.

Astfel, în materialele anexate nu sunt anexate careva probe în sensul art.93 din Cod de procedură penală, aferent existenței bănuielii rezonabile că anume reclamantul a comis careva fapte.

Mai mult, în actele precum că anexate se regăsesc „convorbire dintre partea vătămată”, aceste acte nu se regăsește în materialele dosarului instanței de judecată.

Menționează că, spre sfârșitul pct.23 din decizia Curții de Apel criticate, instanța reține că probele acumulate la data înaintării demersului au fost „ obținute pe cale legală și confirmă legătura obiectivă între învinuit și fapta incriminată acestuia” situația criticată și probată de reclamant fiind invocate erorile de procedură admise, ceea ce generează nulitatea probelor.

Concomitent, în neconcordanță cu constatările anterioare la pct.25, a deciziei criticate instanța indică „instanța de recurs nefiind competentă a da apreciere probatoriului acumulat” alegații care se repetă și la pct.44 a deciziei instanței de recurs.

La pct.26 a deciziei Curții de Apel în calitate de unic temei pentru a dispune arestarea unei persoane instanța de recurs invocă necesitatea ca, organul de urmărire penală este obligat că ofere un set minim de fapte și informații care să convingă un observator obiectiv, cu privire la existența indicilor temeinice că s-a săvârșit o infracțiune.

Alegațiile instanței vin în contradicție cu jurisprudența Curții, ori nu a fost dovedit existența în cumul a bănuielii rezonabile că reclamantul ar fi comis fapta incriminată, cel puțin un risc de la art.5 alin.(1) CEDO și imposibilitatea aplicării măsurii mai blânde.

În pct.27 a deciziei instanței de Apel, aceasta depășește limitele judecării recursului înaintat, ori în încheierea primei instanțe, obiect al examinării recursului, judecătorul de instrucție a reținut un singur risc, cel al ingerinței în bunul mers al urmăririi penale. Instanța de recurs reținând încă un risc inexistent în actul judecătoresc supus recursului (riscul eschivării).

Instanța de recurs consideră că, măsura preventivă arestarea preventivă la caz este justificată și urmând a-i fi oferită posibilitatea organului de urmărire penală de a efectua toate acțiunile de urmărire penală în vederea acumulării probelor, fără a întâlni careva impedimente create artificial și intenționat de către învinuit, bazându-se repetat pe gravitatea infracțiunii incriminate și eventuala pedeapsă.

Evitând să constate că procurorul, nu ar fi fost prezentate careva probele în susținerea acestui risc, precum și să evalueze imposibilitatea aplicării altei măsuri mai ușoare. (pct.32, 33,36, 37 al deciziei Curții de Apel).

În opinia instanței, argumentele invocate în recurs de partea apărării nu pot nici într-un fel contribui cumva la anularea măsurii preventive. Or, poziția apărării nu poate fi apreciată drept plauzibilă atât timp cît etapa urmăririi penale este una în desfășurare și, respectiv, organul de urmărire penală urmează să efectueze în scurt timp și alte investigații în scopul cercetării descoperii definitive a infracțiunilor atribuite reclamantului ca învinuire

Instanța de apel nu a reținut argumentele invocate de apărare referitor la faptul că reclamantul are loc permanent de trai, nu are antecedente penale, este căsătorit și are la întreținere doi copii minori, nu are bunuri imobile peste hotare, deoarece circumstanțele importante în aspectul invocat de partea acuzării prevalează necesitatea aplicării măsurii preventive, în raport cu riscul iminent de eschivare de la organul de urmărire penală, cel de comitere a altor fapte prejudiciabile și pericolul prezentat pentru ordinea publică.

Inexplicabile sunt și alegațiile instanței de recurs expuse în pct.44 potrivit căreia „Colegiul apreciază critic argumentele părții apărăii în partea în care s-a invocat că învinuirea adusă reclamantului ... nu-i este clară” amintind obiectul examinării adică încheierea instanței de fond și nu pertinența probelor.

Alegațiile instanței vin în contradicție cu jurisprudența CEDO și legislația națională pentru că oricare persoană acuzată este în drept să cunoască conținutul și natura

acuzațiilor care i se aduc, explicațiile pe marginea actului de învinuire fiind puse în sarcina procurorului și nu a instanței de recurs.

Menționează că, în pct.48 al deciziei, instanța de recurs a considerat că obiect al examinării este anularea arestării preventive în contumacie, dar de facto se examina recursul în privința încheierii privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința reclamantului.

Pe lângă inadvertențele de conținut reclamantul mai invocă și erorile de procedură admise de instanța de recurs, Or reclamantul a solicitat insistent instanței participarea acestuia în ședința de recurs, cererea fiindu-i respinsă în mod arbitrar.

Refuzul instanței de a asigura participarea reclamantului la examinarea recursului s-a bazat pe Hotărârea Parlamentului nr.55/2020 din 18.03.2020 prin care a fost declarată stare de urgență pe perioada 17 martie-15 mai 2020 (pct.7 pct.7.1 -7.4 al deciziei Curții de Apel).

În continuare la pct.7.5 a deciziei instanței de recurs, aceasta în susținerea refuzului său de a nu asigura participarea reclamantului în ședința de judecată, a făcut trimitere la art.23 alin.(1) din Legea nr.69 din *****.05.2020. La pct.7.6 a deciziei instanței de recurs este amintită jurisprudența Curții și anume cauza Oneryildiz v.Turcia (cererea nr.48939/99).

Concomitent reclamantul a solicitat Colegiului Curții de Apel, examinarea recursului aferent încheierii prin care i-a fost aplicată măsura preventivă în ședință publică, însă solicitarea i-a fost respinsă în mod arbitrar.

În ședința de examinare a recursului, reclamantul a solicitat audierea a trei martori în susținerea poziției sale privind lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea faptelor care îi sunt incriminate, și drept rezultat inexistența temeiurilor pentru aplicarea măsurii preventive. Instanța de recurs respingând nemotivat solicitările reclamantului (pct.46 al deciziei Curții de Apel).

Prin încheierea din 16 iunie 2020, instanța a dispus prelungirea termenului de măsurii preventive arestul pe o perioadă de 30 de zile. Pentru prelungirea mandatului de arest, pe 16 iunie 2020, judecata a reținut următoarele motive: deși urmărirea penală nu este la o etapă incipientă, persistă riscul ingerinței în bunul mers al urmăririi penale; riscul influențării martorilor, deși aceștia nu fost identificați.

Toate aceste elemente au permis judecății să constate că reclamantul ar putea influența martorii neidentificați și nimici probe care încă nu au fost colectate, că el ar împiedica buna desfășurare a anchetei. Instanța nu a analizat și nu s-a expus nicicum, asupra argumentelor invocate de apărarea reclamantului.

Pe 24 iunie 2020, Curtea de Apel a admis recursul reclamantului asupra deciziei din 16 iunie 2020, casând încheierea criticată, și dispunând aplicarea în privința reclamantului a măsurii preventive - arestarea la domiciliu.

În recursul său reclamantul a notat în mod special că autoritățile nu au adus absolut nici o probă care ar confirma că el, ar fi comis infracțiunea, că el ar fi intenționat să se eschiveze de la urmărirea penală, ori că ar fi încercat să împiedice în vreo măsură oarecare această urmărire, ori să comită alte infracțiuni.

La examinarea recursului reclamatul a solicitat să fie prezent fizic la examinarea recursului și ca ședința să fie una publică, ambele solicitări fiind respinse de instanță, dispunându-se participarea reclamantului prin intermediul teleconferinței.

Prezentându-și poziția, aferent recursului, reclamantul a sesizat de mai multe ori instanța despre faptul că nu aude cele relatate de persoanele participante la examinarea recursului.

În timpul deliberării reclamantul a fost abordat pentru reacție de către reprezentații mass-media, în timp ce reclamantul își expunea opinia aferent circumstanțelor cauzei și încălcărilor admise de organul de urmărire penală, conexiunea sonoră cu reclamantul a fost intenționat întreruptă (deconectat microfonul) de către angajatul instanței, la indicația superiorului.

Argumentele reținute de magistrații CA pentru a aplicarea măsurii preventive arestarea la domiciliu au fost următoarele: la demersul înaintat de procuror lipsesc dovezi ce ar confirma cu certitudine presupunerile părții acuzării, precum că nu va fi asigurată bana desfășurare a urmăririi penale prin aplicarea măsurii preventive arestarea la domiciliu în privința reclamantului; în pct.16 a deciziei se indică că urmărirea penală a fot pornită cu respectarea legislației procesuale, probele acumulate la data înaintării demersului au fost obținute pe cale legală și că confirmă o legătură obiectivă cu reclamantul; pct.18 a deciziei colegiul reproduce mai multe înscrisuri catalogându-le ca probe, despre care reclamantul a invocat și a adus probe că acestea ar fi viciate. Astfel instanța nu a dat apreciere cuvenită argumentelor apărării; pct.19 a deciziei se referă la etapa de aplicare a măsurii preventive, deși amintesc că obiect al examinării a constituit încheierea judecătorului de instrucție prin care s-a dispus prelungirea măsurii preventive arestarea preventivă. Constatând lipsa de temeiuri pentru aplicarea măsurii preventive în privința reclamantului; în pct.20 instanța de recurs constată lipsa riscului eschivării, deși în textul încheierii judecătorului de instrucție conteste, acest risc nici nu a fost reținut; pct.23 instanța de recurs constată lipsa probelor în susținerea riscului ingerinței și eschivării, catalogând demersul procurorului precum că poartă un caracter declarativ, pentru prima dată a fost evaluat și apreciat de instanță faptul personalității învinuitului, deținerii locului permanent de trai, copiilor minori la întreținere, legăturilor puternice cu statul etc.; în pct.33 a deciziei colegiul instanței de recurs a statuat fără echivoc că : „... nu există suficiente probe care ar indica la existența circumstanțelor care al legitima necesitatea menținerii în stare de arestare preventivă a învinuitului, astfel, considerând că buna desfășurare a procesului penal poate și asigurată și prin aplicarea măsurii preventive sub formă de arest la domiciliu.” deși de către procuror la demersul de prelungire a preventive au fost anexate toate materialele care au fost anexate și anterior la aplicarea măsurii preventive, fiind suplinite și cu alte înscrisuri. Astfel anterior în baza acelorași înscrisuri instanța ar fi reținut careva riscuri însă ulterior, deși fiind anexate încă mai multe înscrisuri pretinsele riscuri nu se mai regăsesc.

Pe întreg textul deciziei din 24.06.2020 se regăsesc unele din argumentele apărării expuse la examinarea recursului din data de 01.06.2020 - de exemplu: aferente personalității reclamantului, caracteristicii pozitive, lipsei riscurilor, necesității întrunirii condițiilor cumulative de bănuială rezonabile riscurilor și imposibilitatea aplicării altei

măsuri mai blânde etc. cu atât mai mult că judecătorul raportor de la examinarea din 01.06.2020 a fost președintele completului la examinarea din data de 24.06.2020.

Citind textul deciziei ad literam se constată că aceasta se referă la o persoană de gen feminin. Bănuiește preluarea dintr-o altă decizie, invocă lipsa de abnegație depusă de colegiu la examinarea recursului reclamantului. (pct.16,29,30,32 a deciziei CA din 24.06.2020.)

Prin încheierea din 16 iulie 2020, instanța a dispus prelungirea termenului de măsurii preventive arestul la domiciliu pe o perioadă de 30 de zile. Pentru prelungirea mandatului de arest la domiciliu la 16 iulie 2020, judecata a reținut următoarele motive: temeiurile care au servit la aplicarea măsurii preventive și-au păstrat actualitatea (fără ca să fie identificate și apreciate); prelungirea măsurii preventive poate pozitiv să influențeze mersul urmăririi penale cît și procesul de obținere a probelor asupra cazului; măsura preventivă are scop împiedicarea învinuitului de a influența mersul urmăririi penale; riscul influențării martorilor, deși aceștia nu fost identificați; ar putea întreprinde acțiuni de lichidare a probelor; gradul prejudiciabil al faptei incriminate; reclamantul aflându-se la libertate ar putea influența organul de urmărire penală în vederea tergiversării și examinării injuste a cazului (deși reclamantul a formulat de mai multe ori cereri în scopul efectuării acțiunilor de urmărire penală și urgentarea examinării cazului)

Toate aceste elemente au permis judecății să constate că reclamantul ar putea influența martorii neidentificați și nimici probe care încă nu au fost colectate, că el ar împiedica buna desfășurare a anchetei.

Instanța nu a analizat și nu s-a expus nicicum, asupra argumentelor invocate de apărarea reclamantului.

Încheierea instanței prezintă un blanc tipizat în care sunt introduse datele de anchetă și informația despre aflarea reclamantului sub auspiciu măsurii preventive, în rest sunt reproduse normele legale naționale și internaționale aparent pertinente cazului, fără a fi apreciate circumstanțele cazului concret și cum acestea sunt aplicabile reclamantului.

Condițiile de formă și conținut a încheierii, reglementate atât de legislația națională cît și de jurisprudența Curții, nu sunt respectate, or reproducerea normelor legale nu corespunde obligației de motivare a hotărârii judecătorești.

Pe 28 iulie 2020, Curtea de Apel a admis recursul reclamantului asupra deciziei din 16 iulie 2020, casând încheierea criticată, și dispunând aplicarea în privința reclamantului a măsurii preventive - liberare provizorie sub control judiciar.

Ulterior măsura preventivă aplicată subsemnatului- liberare provizorie sub control judiciar, a expirat de drept.

Mai mult, în cadrul urmăririi penale a fost dispus Agenției de recuperare a Bunurilor Infracționale a CNA efectuarea investigațiilor financiare paralele în privința învinuitului Statnîi Roman în vederea urmăririi, identificării și indisponibilizării bunurilor infracționale.

Ca rezultat al acțiunilor efectuate, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al DIF a ARBI a CNA, locotent-major ***** din 26.11.2020, s-a dispus aplicarea sechestrului asupra următoarelor bunuri: cota-parte de 1.0 din bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral ***** situat pe adresa: mun. Chișinău, bd. *****nr.*****

ap.***** cu suprafața de 69.4 m.p., dobândit în proprietate în baza Contractului de vânzare cumpărare 1/3512 din *****, al cărui preț pe piața constituie *****lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr.*****din 18.11.2020; cota-parte de 1/2 din proprietatea în devălmășie asupra bunului mobil, autoturism, de marca „*****” cu numărul de înmatriculare AWA877, anul fabricării *****, cod VIN *****, înmatriculat după Statnîi Roman Petru, a.n.*****, la 20.01.2017, al cărui preț mediu de piață constituie 170 019 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr.*****din 18.11.2020 (cota-parte de 1/2 constituind 85009,5).

Concomitent, ca rezultat al acțiunilor efectuate, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al DIF a ARBI a CNA, locotent-major ***** din 17.12.2020 s-a dispus aplicarea sechestrului asupra următoarelor bunuri despre care s-a pretins că Statnîi Roman/reclamantul ar fi „beneficiar efectiv”: cota-parte de 1.0 din bunul imobil, teren cu numărul cadastral 3136206.688 amplasat r- nul *****, com. Hrușeva, extravilan cu suprafața de ***** ha, al cărui preț mediu de piață constituie 54564 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr.***** din 16.12.2020; cota-parte de 1.0 din bunul imobil, construcție (casă pomicolă) neînregistrată la moment la organul cadastral, amplasată pe terenul cu numărul cadastral nr.3136206.688, în r-nul *****, com. Hrușeva, extravilan cu suprafața de cel puțin 268,8 m.p., al cărui preț mediu de piață constituie 1 410 394 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr.776 din 16.12.2020.

Prin încheierea irevocabilă a judecătorului de instrucție nr.***** din 31.10.2022, instanța a dispus: Se admite parțial plângerea petiționarului Statnîi Roman Petru, împotriva acțiunilor/inacțiunilor procurorului în cadrul cauzei penale nr. *****; Se declara nulitatea ordonanței procurorului pentru misiuni speciale din cadrul Procuraturii Generale, *****, din 25.05.2022, cu obligarea acestuia să se expună deplin asupra plângerii petiționarului Statnîi Roman Petru, adresată anterior la data de 17.08.2020; Se declară nulitatea ordonanței procurorului în secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Procuraturii Generale, *****, din 10.03.20*****, privind respingerea cererii învinuitului Statnîi Roman Petru, de scoatere de sub urmărire penală în cauza penală nr.*****și împotriva ordonanței procurorului General interimar, *****, din 11.01.2022; Se remit materialele cauzei penale nr. *****, Procuraturii Generale, pentru înlăturarea încălcărilor drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale petiționarului Statnîi Roman Petru, cu adoptarea unei hotărâri legale, întemeiate și motivate; Se resping în rest, plângerile petiționarului Statnîi Roman Petru, depuse în conformitate cu prevederile art. 313 CPP al RM, din motivele expuse în partea descriptivă a încheierii.

Potrivit textului încheierii instanța a statuat: „(...) la momentul expirării a 3 luni de la data obținerii calității de bănuit în baza ordonanței de începere a urmăririi penale, organul de urmărire penală urma să se ghideze de prevederile art. 63 alin. (3) CPP al RM, însă contrar tuturor prevederilor prenotate în lipsa ordonanței Procurorului General de pornire a urmăririi penale în privința petiționarului Statnîi Roman Petru, în calitate de procuror, acesta a fost recunoscut bănuit, la data de 25.03.2020 și pus sub învinuire la data de 19.05.2020, acțiune însă contradictorie realizată de către procuror, or, recunoașterea în calitate de bănuit este arbitrară și incompatibilă cu cerințele art. 6 din

CEDO și art. 63 CPP al RM, fiind omisă derogarea termenului vizat de lege, fapt omis de către procurorul ierarhic superior, însă, la caz.

Or, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen, conform art. 230 alin. (2) CPP al RM, deoarece indiferent de natura și puterea actelor sau probelor, orice act care are ca temei acte sau probe obținute ilegal sau cu încălcarea procedurilor, are ca efect nulitatea actelor întocmite ulterior, zis și principiul fructul pomului otrăvit. Nulitatea absolută a ordonanțelor de recunoaștere în calitate de bănuit și punere sub învinuire, având la bază și principiul fructul pomului otrăvit, exclude posibilitatea tragerii la răspundere penală a lui Statnîi Roman Petru. (...)"

Afirmă că aspectul tendențios și arbitrar acțiunilor de urmărire penală, orientat nu în scopul stabilirii adevărului, ci în scopul hărțuirii reclamantului, îl probează prin următoarele:

*Prin încheierea irevocabilă emisă în dosarul nr. 10-633/20***** din 16.09.20*****,* instanța a statuat: Se admite plângerea petiționarului Statnîi Roman înaintată în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală; Se anulează ordonanța procurorului delegat în Secția tehnologii informaționale și combaterea crimelor cibernetice a Procuraturii Generale - *****, din 17.02.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă; Se anulează ordonanța semnată de procurorul-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, *****, datată cu 16.03.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă a prezentei încheieri; Se pune în sarcina procurorului necesitatea reparării derogărilor de la lege menționate în partea descriptivă a încheierii, cu întreprinderea măsurilor de soluționare a acestora; Se constată încălcarea dreptului la apărare petiționarului Statnîi Roman prin prisma art. art. 20 alin. (2), 26, 66 alin. (1) Cod de Procedură Penală, garantate inclusiv de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Potrivit textului încheierii instanța a reținut că: Analizând circumstanțele speței, instanța constată un șir de erori procesuale, și anume - nu se atestă notificarea în prealabil a părții apărării, implicit a învinuitului Statnîi Roman privitor la faptul dispunerii efectuării expertizei judiciare; se atestă încălcarea evidentă a termenului de a aducere la cunoștință învinuitului a raportului de expertiză judiciară (or, raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4598 din *****, a fost adus la cunoștință părții apărării, de altfel în volum incomplet (fapt menționat în obiecțiile aduse la procesul-verbal de prezentare a raportului de expertiză judiciară spre cunoștință; precum și confirmat prin conținutul ordonanței semnate de procurorul delegat în Secția tehnologii informaționale și combaterea crimelor cibernetice a Procuraturii Generale - *****, din 17.02.20*****, "(...) solicitarea făcută poate fi admisă doar în partea ce se referă la vizualizarea informațiilor expuse în anexa raportului de expertiză judiciară (...)), abia la data de 09.02.20*****); (...) petiționarul în plângerea declarată în ordinea art. 313 CPP a reclamat constatarea încălcării art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, instanța de judecată a verificat atent această alegație și, în concluzie, apreciază această invocare ca fiind justificată și sprijinită prin dovezi, așa cum la

aducerea la cunoștință a raportului de expertiză judiciară, de către organul de urmărire penală, au fost admise încălcări, acesta nefiind adus la cunoștință în volum complet, iar nerespectarea termenului de 3 zile lucrătoare în acest sens, indică cert asupra încălcării legislației în vigoare (art. 66 alin. (1), art. 151 alin. (7), art. 230 CPP) și a prevederilor art. 6 alin.(3) CEDO.

*Prin încheierea irevocabilă emisă în dosarul nr. 10-415/20***** din 23.09.20******* instanța a statuat: Se admite plângerea petiționarului Statnîi Roman înaintată în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală; Se anulează ordonanța procurorului delegat în Secția tehnologii informaționale și combaterea crimelor cibernetice a Procuraturii Generale - *****, din 17.02.20*****, prin care a fost respinsă cererea avocatului ***** și a învinuitului Statnîi Roman, formulate la 09.02.20***** în cauza penală, cu referire la acordarea unui termen suplimentar după eliberarea fișierelor indicate pentru a formula întrebări suplimentare, obiecții sau pentru a desemna un expert la efectuarea expertizei suplimentare, din motivele indicate în partea descriptivă; Se anulează ordonanța procurorului în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, *****, din 06.01.20*****, prin care s-a dispus efectuarea unei expertize tehnice repetate în comisie, din motivele indicate în partea descriptivă; Se anulează ordonanța procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcției de urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, ***** din 26.02.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă; Se anulează ordonanța procurorului delegat în Secția tehnologii informaționale și combaterea crimelor cibernetice a Procuraturii Generale - *****, din 17.02.20*****, (aferent raportului de expertiză nr. ***** din *****), din motivele indicate în partea descriptivă; Se anulează ordonanța procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale ***** datată cu 12.03.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă; Se anulează ordonanța procurorului delegat în Secția tehnologii informaționale și combaterea crimelor cibernetice a Procuraturii Generale - *****, din 17.02.20***** (aferent raportului de expertiză judiciară nr. ***** din 05.02.20*****/ din motivele indicate în partea descriptivă; Se anulează ordonanța procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale ***** datată cu 16.03.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă; Se constată încălcarea termenului de aducere la cunoștință învinuitului Statnîi Roman a raportului de expertiză judiciară nr. ***** din *****; Se pune în sarcina procurorilor necesitatea reparării derogărilor de la lege menționate în partea descriptivă a încheierii, cu întreprinderea măsurilor de soluționare a acestora; Se constată că petiționarului Statnîi Roman i-au fost încălcate drepturile procedurale consfințite de art. art.19 alin.(3), 20 alin. (2), 26, 66 alin. (1) Cod de Procedură Penală, garantate inclusiv de prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin derogările de la lege admise de procurori, expuse amănunțit în conținutul prezentei încheieri.

Potrivit textului încheierii citate instanța a reținut că: „(...) motivația generică inserată de procurorul în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, *****, în

ordonanța din 06.01.20*****: ”a fost citat expertul ***** în vederea obținerii răspunsurilor la respectiva circumstanță, însă aceasta din urmă nu s-a prezentat la audieri. (...) prezintă îndoieli în privința veridicității concluziilor formulate sub aspectul respectării/ nerespectării de către expert a metodelor și/sau procedurilor de efectuarea a expertizei judiciare) prin care a dispusă efectuarea expertizei tehnice repetate în comisie, nu rezistă criticii și nu se încadrează în normele legale sus cercetate, iar neprezentarea expertului în fața ordonatorului expertizei (la caz în fața procurorului), nu constituie temei pentru dispunerea expertizei repetate în comisie (...)”.

Sau: „(...) instanța reține drept conforme realității argumentele petiționarului în partea ce ține de faptul că procurorul ***** fără a informa părțile despre dispunerea unei expertize în comisie, fără a aduce la cunoștință întrebările formulate îngrădind părții apărării dreptul de a formula cereri, obiecții și întrebări suplimentare, precum și dreptul de a desemna un expert or recuzarea căruiva expert desemnat, a dispus efectuarea expertizei tehnice repetate în comisie de către un expert din cadrul Centrului Național Anticorupție și un expert din cadrul Centrului Național de Expertize judiciare (...)”.

Sau: „(...) la caz s-a stabilit cu certitudine încălcarea de către procurorii de caz a dreptului apărare a petiționarului prin faptul neinformării anticipate/premergătoare a acestuia despre dispunerea expertizei tehnice repetate în comisie, în modul prescris de legislația procedural penal, precum și încălcarea procedurii și nemotivarea corespunzătoare a temeiurilor dispunerii acesteia (...)”.

Sau: „(...)se observă încălcarea evidentă a termenului de a aducere la cunoștință învinuitului a raportului de expertiză judiciară (or, raportul de expertiză judiciară nr.-***** din *****, a fost adus la cunoștință părții apărării, abia la data de 09.02.20*****)(...)”.

Sau : „ (...) refuzul adoptat de către procurorul ***** în fiecare caz (atât aferent raportului de expertiză nr. ***** din *****, cât și aferent raportului de expertiză judiciară nr. ***** din 05.02.20*****), pe marginea solicitărilor înaintate de apărătorul învinuitului, dar și de către învinuitul/ petiționarul Roman Statnîi privind eliberarea copiei fișierelor extrase de către expertul judiciar și expuse în anexele la raportul de expertiză, pentru a face cunoștință cu acestea, - este nemotivat. Or, procurorul a tratat eronat solicitările(...)”

Sau: „(...)instanța atestă că, nici procurorul de caz, și nici procurorul ierarhic superior nu și-au motivat ordonanțele anume în partea ce ține de refuzul în a oferi spre cunoștință materialele solicitate de învinuit și apărare (...)”.

Sau: „(...)instanța observă caracterul contradictoriu al soluțiilor adoptate de procurorul de caz și cele adoptate de procurorul ierarhic superior (...)”

Sau: „(...) soluțiile date în raport cu reclamațiile petiționarului comport un caracter incert și inechitabil în raport cu petiționarul (...)”

Sau: „(...) instanța de judecată a verificat atent această reclamație și, în concluzie, apreciază această invocare ca fiind justificată și sprijinită prin dovezi în partea ce ține de încălcarea art. 6 CEDO, așa cum la aducerea la cunoștință a raportului de expertiză judiciară, de către organul de urmărire penală, au fost admise încălcări, acesta nefiind citat corespunzător, la fel fiindu-i adus la cunoștință raportul de expertiză cu încălcarea

termenului de 3 zile lucrătoare în acest sens, precum și nefiind informat premergător dispunerii efectuării expertizei tehnice repetate în comisie, fapt care indică cert asupra încălcării legislației în vigoare (art. 151 alin. (7), art. 230 CPP), garantate inclusiv prin prevederile art. 6 alin.(3) CEDO.(.)”

Sau: „(...) instanța de judecată constată și reiterează că actele și acțiunile atacate de petiționar, supuse controlului judiciar în prezenta speță, nu au fost efectuate în conformitate cu legea și că drepturile procedurale ale învinuitului Statnîi Roman, garantate de legislația națională, și inclusiv de prevederile art. 6 din Convenția Europeană, au fost încălcate. În acest sens, instanța conchide că situația faptică constatată la caz, nu se conciliază cu principiile de drept ale unui proces echitabil (...) ”

*Prin încheierea irevocabilă emisă în dosarul nr. *****din* *****, instanța a statuat: Se admite plângerea petiționarului Statnîi Roman depusă în ordinea art. 313 CPP RM, privind anularea ordonanței din 19.06.2020, emisă de procurorul în secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, *****, cu privire la respingerea cererilor formulate de apărătorul ***** și învinuitul Statnîi Roman în cauza penală nr. *****, anularea ordonanței Procurorului General, *****, din 13.07.2020, privind respingerea plângerii depuse împotriva ordonanței din 19.06.2020; Se declară nulă ordonanța din 19.06.2020, emisă de procurorul în secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, *****, cu privire la respingerea cererilor formulate de apărătorul ***** și învinuitul Statnîi Roman în cauza penală nr. *****; Se declară nulă ordonanța Procurorului General, *****, din 13.07.2020, privind respingerea plângerii depuse împotriva ordonanței din 19.06.2020; Se obligă procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului prin prezenta încheiere.

Potrivit textului încheierii citate instanța a reținut că: „(...) instanța de judecată stabilește caracterul incomplet al argumentelor procurorului cu referire la cererile formulate de petiționar, astfel soluția adoptată de către procuror la caz, este prematură, nefiind efectuată o analiză a circumstanțelor de fapt invocate de petiționar, care au dus la concluzia procurorului cu privire la respingerea tuturor plângerilor petiționarului, totodată analizând ordonanța procurorului ierarhic superior instanța reține că, ultimul a ajuns la concluzia că plângerea petiționarului în ordinea art. 2991 CPP, urmează a fi respinsă, fără a fi efectuată o cercetare efectivă a materialelor dosarului, a argumentelor si concluziilor procurorului în baza cărora s-a ajuns la concluzia dată în coroborare cu solicitările petiționarului (...)”.

Sau: „(,..) instanța de judecată constată că, soluția adoptată de către procuror la caz si procurorul General, este una contradictorie situației de fapt si de drept (...)”

Relevă că, prin încheierea judecătorului de instrucție nr.***** din 13.04.2023, instanța a statuat: Se admite parțial plângerea depusă de către petiționarul Roman STATNÎI, formulată în baza art.313 CPP împotriva acțiunilor, inacțiunilor si actelor adoptate de procurori; Se anulează ordonanța procurorului pentru misiuni speciale a Procuraturii Generale, ***** din 25.05.2022; Se anulează ordonanța Procurorului General interimar *****din 05.01.2023, prin care a fost respinsă total, ca neîntemeiată,

plângerea învinuitului Roman Statnîi, declarată împotriva ordonanțelor procurorului pentru misiuni speciale a Procuraturii Generale, ***** din 09.12.2022 si 13.12.2022; Se pune în sarcina procurorilor necesitatea reparării derogărilor si încălcărilor menționate în partea motivatoare a încheierii, cu întreprinderea măsurilor de soluționare a acestora.

În textul încheierii judecătorului de instrucție, instanța irevocabil a statuat:„ (...) efectuând controlul asupra legalității și temeiniciei emiterii ordonanțelor sus-descrise, instanța conchide asupra caracterului nefondat al acestora (...) ”

Sau:„ (...) atât procurorul pentru misiuni speciale din cadrul Procuraturii Generale, cât si procurorul ierarhic, au omis a distinge concret din solicitarea petiționarului argumentele aduse de ultimul în susținerea solicitării sale, fie referitoare la aspecte de procedură, fie la aspecte ce țin de fondul cauzei. Și astfel, făcând abstracție de cele invocate de petiționar, au transpus în ordonanțele lor o citare a argumentelor petiționarului scrise în cererea adresată procurorilor, a conținutului încheierii judecătorului de instrucție, de rând cu dezvoltarea teoretică a cărorva concepte de ordin procesual-penal într-un aspect general(...)”

Sau: „în lipsa unei corelări eficiente cu vreunul dintre argumentele invocate de petiționar, procurorii au respins ca fiind neîntemeiate plângerile, solicitările adresate de petiționarul Roman Statnîi ”

Sau: „ (...) instanța ajunge la convingerea că în situația petiționarului Roman Statnîi se încalcă obligația organelor de urmărire penală, procurorilor, de motivare a soluțiilor dispuse pe marginea cererii, plângerilor adresate de petiționar, obligație care în fapt face parte din setul de garanții subsecvente procesului echitabil.

Astfel, au rămas fără motivare clară respingerea de către procurori a solicitărilor invocate de petiționar, nefiind argumentată soluția de respingere (.)”

Sau: „(...) solicitările și plângerile adresate de petiționar, necesită un răspuns specific și explicit, răspuns care nu se regăsește în conținutul ordonanțelor contestate, or în conținutul acestora fiind doar o expunere generalistă a conceptelor de drept procedural penal(...) ”

Concomitent instanța a statuat: „(...)instanța conchide că situația faptică constatată la caz, nu se conciliază cu principiile de drept ale unui proces echitabil(...) ”

Mai mult, judecătorul a concluzionat:, (...) odată ce instanța a ajuns la concluzia privind necesitatea anulării ordonanțelor contestate de petiționar, și remiterea materialelor la o nouă examinare a aspectelor invocate de petiționar, se declanșează mecanismul de înlăturare a încălcărilor procedurale depistate, care ar fi de natură să aducă atingere drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale petiționarului Statnîi Roman.(...)

Invocă reclamantul că, un alt aspect al ilegalității acțiunilor organului de urmărire penală s-a manifestat prin nerespectarea prezumției nevinovăției și a principiului imparțialității de către reprezentanții procuraturii.

Susține că, dl. A.Stoianoglo, în calitate de Procuror General i-a adus acuzații grave reclamantului în cadrul mai multor ieșiri în mass-media și anume: în cadrul emisiunii O Hac” de la postul de televiziune „Jurnal TV” din 26 mai 2020 în intervalul de timp 45:30 min - 46:51 min şi acesta a comunicat: „ (...) прокурор вместе с определённой бизнес-группой изъяли у человека имущество и денежных средств на сумму 1800000 евро.

При этом человек находился в местах лишения свободы, находился в тюрьме,(...) человеку приводили нотариуса в тюрьму, и он отписывал своё имущество. Человека приводили в банк и он переводил деньги на счёта оффшорных компании(...) alegaţiile A.Stoianoglo sunt defăimătoare, adică false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a lui Statnîi Roman, iar aceste afirmații nu corespund realității, acestea fiind defăimătoare și care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a procurorului de caz, adică a subsemnatului.

Or, nu au fost prezentate careva probe care ar demonstra că cele declarate corespund adevărului, iar maniera în care au fost afirmate declarațiile false și defăimătoare nu a fost oneste și echilibrate.

Prin prejudicii aduse onoarei, demnității, prestigiului și reputației profesionale a lui Statnîi Roman urmează a fi recunoscute prejudiciile produse prin calomnie, defăimare, acuzații de implicare în acțiuni infracționale, care constituie aprecieri nefavorabile privind reputația și integritatea personală și profesională a reclamantului.

La rândul său, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a adoptat Recomandarea Rec(2003)13 privind furnizarea de informații prin intermediul mass-media în legătură cu procedurile penale. Acesta subliniază pe bună dreptate că mass-media are dreptul de a informa publicul având în vedere dreptul publicului de a primi informații și subliniază importanța raportării mass-media cu privire la procedurile penale pentru a informa publicul și a asigura controlul public al funcționării sistemului de justiție penală.

Prin ordonanța din 16.05.2023 semnată de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale *****, s-a dispus:

1. Scoaterea integrală de sub urmărire penală a învinuitului Statnîi Roman Petru, născut la *****, IDNP *****, originar din orașul *****, domiciliat în mun. Chișinău, bd. **********, ap. *****,căsătorit, 2 copii minori la întreținere, cetățean al Republicii Moldova și României, anterior nejudecat, din motivele expuse în partea descriptivă a ordonanței.

2. Scoaterea de sub sechestru a bunurilor aplicate prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 07.12.2020 în dosarul nr. *****: cota-parte de 1.0 asupra bunului imobil (încăpere locativă), cu numărul cadastral ***** amplasată în mun.. Chișinău, sect. *****bd. **********, ap. *****, cu suprafața de ***** dobîndit în proprietate în temeiul contractului de vînzare- cumpărare nr. ***** din *****, al cărui preț de piață constituie *****lei stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. *****din 18.11.2020; cota parte Ч2 din proprietatea în devălmășie asupra bunului mobil, autoturism de marca "*****" cu numărul de înmatriculare *****, anul fabricării *****, cod VIN *****, înmatriculat după Statnîi Roman Petru, a.n *****, la 20.01.2017, al cărui preț mediu de piață constituie 170 019 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. *****din 18.11.2020, (cota parte de 1/2 constituind 85009,5 lei).

3. Scoaterea de sub sechestru a bunurilor aplicate prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din ***** în dosarul nr. *****: cota parte de 1.0 asupra bunului imobil, terenul cu număr cadastral ***** amplasat în r-nul *****, corn *****, extravilan, cu suprafața de ***** ha, al cărui preț mediu de piață constituie 54 564 lei, stabilit

conform avizului consultativ al specialistului nr. ***** din 16.12.2020. - cota parte de 1.0 asupra bunului imobil, construcție (casă pomicolă) neînregistrată la moment la organul cadastral, amplasată pe terenul cu număr cadastral ***** situat în r-nul *****, corn *****, extravilan, cu suprafața de cel puțin 268,8 m.p al cărui preț mediu de piață constituie 1 410 394 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 776 din 16.12.2020.

4. Restituirea următoarele bunurilor ridicate în urma percheziției din 18.05.2020: Hard disk de model "*****" cu capacitatea de 500 GB, producător ..Samsung"; Telefon mobil de model „Iphone " de culoare alb-argintiu pe verso având inscripția „*****"; Telefon mobil de model „Iphone " de culoare alb-argintiu pe verso având inscripția „*****"; Telefon mobil de model „HTC" de culoare neagră în care se află 2 cartele sim.

5. Aducerea la cunoștința persoanelor interesate a hotărârii adoptate, a modului și termenului de atac.

Susține că, organului de urmărire penală i-a trebuit trei ani ca să constate faptul că în cadrul acestei cauze penale este „(...) omis termenul de menținere a persoanei în calitate de bănuit, lipsa ordonanței de pornire a urmăririi penale în privința unui procuror, având calitatea sa specială (...) "

Urmare a tuturor circumstanțelor descrise supra, la moment, reclamantul dispune de dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată (Legea nr. 1545).

Menționează că, ținerea persoanei sub învinuire este de drept o acțiune de tragere a persoanei la răspundere penală, or în acest sens s-a expus și Curtea Constituțională în hotărârea nr.26 din 23.11.2010, care, printre altele, a constatat că asemenea acțiune procesuală duce la restrângerea drepturilor constituționale legate de libertatea persoanei, dreptul la libera circulație ș.a., astfel persoana fiind în calitatea de învinuit este supusă unor restrângeri de ordin social, psihologic, civil.

În perioada în care procesul penal s-a aflat pe rolul organului de urmărire penală și al instanțelor judecătorești, reclamantul Statnîi Roman era obligat de a se prezenta la citații și de a participa la diverse acțiuni procesuale. După cum am menționat supra în privința reclamantului a fost aplicată măsura preventivă - reținere și apoi arestarea preventivă după care arestarea la domiciliu și ulterior - liberarea provizorie sub control judiciar.

Aceste împrejurări denotă clar că în rezultatul pornirii urmăririi penale, tragerii la răspundere penale, desfășurării procesului penal și prin alte acțiuni ilegale ale procurorilor, lui Statnîi Roman i-a fost încălcat dreptul fundamental de a nu fi urmărit penal, în lipsa unei fapte infracționale.

Prin recunoașterea în calitate de învinuit, lui Statnîi Roman i s-a adus atingere dreptului prevăzut la art. 53 din Constituție, iar suferințele psihice provocate urmează a fi compensate prin acordarea unor despăgubiri.

Reclamantul menționează că, urmare a activităților ilegale de pornirea urmăririi penale, tragerea la răspundere penală; prin acțiunile ilegale ale procurorilor de tragere la răspundere penală în cauza nr. *****pornită pe motive politice, a suferit un prejudiciu moral considerabil în virtutea faptului:

a) că în temeiul informațiilor dezvăluite intenționat de procurori, în mass-media au fost publicate mai multe articole, care reflectau activitățile de urmărire penală derulate în privința reclamantului, cu specificarea faptului că acesta ar fi comis o infracțiune gravă, încălcându-se dreptul reclamantului de a beneficia de protecția oferită de art. 8 CEDO;

b) că procurorii intenționat au respins cererile formulate de apărare formulate în cadrul urmăririi penale, prin care se urmărea administrarea probatoriului care demonstrau nevinovăția reclamantului

c) că prin concluziile raportului de expertiză extrajudiciară nr.69 din 12.07.2022 se confirmă că:

Urmare a evenimentului psiho-traumatizant (supunerea ilegală urmăririi penale de către organele Procuraturii RM), cetățeanului Statnîi Roman Petru (a.n. *****) i s-a deteriorat starea de sănătate psihică și fizică, aceasta manifestându-se prin dezvoltarea următoarelor:

- Suferințe psihice: prezența unor gânduri, impulsuri sau acțiuni care au fost trăite de acesta ca fiind străine propriului „Eu”; sentimente de inadecvare personală și inferioritate; auto- judecată, sentimente de anxietate și disconfort în procesul de interacțiune interpersonală; lipsa motivației; sentiment de deznădejde; gânduri sumbre; tensiune psiho-emoțională; sentiment de insecuritate; disconfort psihologic; iritabilitate; resentimente; teamă de pierdere a independenței; iluzii; sentiment de vină; nervozitate; frustrare; dispoziție labilă; depresie; stări frecvente de inutilitate; perspectivă pesimistă asupra viitorului; retragere socială; concentrare deficitară; pierderea interesului pentru activitățile plăcute; stare de frică și sentiment de neputință, dezvoltând simptomatica Tulburării de stres posttraumatic.

- Suferințe fizice: dureri de cap; crampe musculare; scăderea apetitului, scăderea semnificativă în greutate (cu 24 kg), înțepături în inimă; dureri în piept; tulburarea somnului, senzație de uscăciune în gură; pierderea vitalității (astenie); disconfort la nivel muscular; libido scăzut, acutizarea bolii autoimune – psoriazis.

Reieșind din suferințele psihice și fizice dezvoltate de Statnîi Roman din particularitățile sale individual-psihologice, starea sa de sănătate fiziologică și psihologică care i-a fost deteriorată, precum și a valorilor terminale ce i-au fost lezate, expertul a calificat că Statnîi Roman urmare a acțiunilor de urmărire penală nejustificată de către organele Procuraturii, a suportat prejudiciu moral cu grad de severitate înalt (emoții de intensitate înaltă, ce se prelungesc în timp, depășesc indicatorul temporal și scad efectivitatea activităților ce temporar lezează adaptarea psihofiziologică și social psihologică)

Concomitent la pag.6 a raportului de expertiză extrajudiciară nr.69 din 12.07.2022 expertul a concluzionat: „(...) din discuțiile purtate cu Statnîi Roman, expertul a sesizat că după evenimentele psiho-traumatizante și anume urmărirea sa penală pe temeiuri nejustificate, arestul său, expertizatul a dezvoltat sentiment de culpă față de propriile sale

rude, nervozitate, izolare socială, probleme de somn, dureri de cap și frică, dezamăgire, anxietate, scăderea apetitului, ceea ce semnifică că sfera afectivă a acestuia a fost marcată de trăiri emoționale extrem de negative, cu impact emoțional major. De asemenea, expertul remarcă că evenimentul care a avut loc cu Statnîi Roman, a afectat și climatul familial, soția sa fiind stresată, copii tensionați, părinții bulversați.

Mai mult, la pag.8 a aceluiași raport de expertiză expertul a concluzionat - „(.) Urmare a scorării rezultatelor obținute pe scale de către expertizatul Statnîi Roman, acesta a atins scoruri semnificativ înalte la Scalele - Somatizare, Obsesiv-compulsiv, Sensibilitate interpresonală, Depresie, Ostilitate, Ideație Paranoidă, Stări anxioase, fapt ce confirmă că intentarea nejustificată a urmăririi penale în privința dlui, precum și aplicarea măsurilor preventive - arest la domiciliu, l-a marcat la un nivel semnificativ, atingând scoruri clinice pe scalele menționate (...).

Iar la pagina 9 expertul a constatat că:„ (...) se constată că suferințele psihice ale expertizatului Statnîi Roman, încă persistă, aceasta atestând marcarea sa afectivă semnificativă urmare a evenimentelor psiho-traumatizante pentru sine (...).

Concomitent la pag.10 expertul a indicat: „(...) la expertizatul Statnîi Roman se depistează un șir de simptome a stresului suportat în legătură cu evenimentul traumatizant produs, fapt ce servesc drept indicatori elocvenți asupra suportării unui stres acut, respectiv și asupra prejudicierii sale morale. Numărul total de simptome pentru diagnosticarea stresului acut este de 25 simptome. Dnul Statnîi Roman a depistat la sine 35 simptome ale stresului, fapt ce atestă suportarea unui stres acut urmare a evenimentului psiho-traumatizant(...) ”.

În același timp la pag.11 expertul a constatat: „(...urmare a interpretării testului respectiv, expertul a constatat că cet. Statnîi Roman este a fost marcat semnificativ la nivel afectiv de evenimentele apreciate ca fiind psiho-traumatizante, dat fiind faptul a înregistrat scor înalt la scala anxietate și tulburare de stres post traumatic, ceea ce semnifică că acesta se simte neliniștit și persistă o stare de îngrijorare cu privire la faptul că problemele sunt inevitabile, manifestă disconfort somatic, expertizatul a experimentat un eveniment care a implicat o amenințare pentru valorile sale de viață, fapt pe care expertul îl corelează cu circumstanțele cazului în care a fost cercetat penal(...).

Subsidiar la pag.13 expertul a descris următoarele concluzii: „ (...) Urmare a testului aplicat s-a stabilit că expertizatul este o persoană ce are în topul valorilor sale terminale: familia, viața confortabilă, sănătatea, libertatea, înțelepciunea, încrederea în sine. Astfel, expertul califică că prin producerea evenimentelor psiho-traumatizante și anume urmărirea sa penală, arestul preventiv și la domiciliu, a fost zdruncinat sistemul său de valori, securitatea familiei fiind descrisă de către expertizat în cadrul discuțiilor ca fiind lezată (soția plângea, era stresată, copii tensionați, părinții la fel stresați, fratele hărțuit cu controale a activității sale antreprenoriale din partea organelor statale). Prin urmare, este evident, că prin producerea acestor evenimente a fost destabilizat și confortul vieții (ca valoare supremă a expertizatului), sănătatea sa fizică și mentală, expertizatul descriind anumite suferințe fizice și psihice dezvoltate, dar și depistând un număr semnificativ de suferințe psihice și nivel înalt la scala somatizării la Inventarul Millon, fapt ce ne confirmă că expertizatul canalizează suferințele sale psihice,

somatizându-le în suferințe fizice prin dezvoltarea unor boli. La fel și libertatea ca valoare supremă a expertizatului a fost direct amenințată, acesta doi ani stând sub riscul privării sale de libertate pentru comiterea unor pretinse infracțiuni.

Mai mult, la pag.17-18 expertul a indicat: „Legătura cauzală a suferințelor morale/psihice pe care le-a resimțit Statnîi Roman Petru se caracterizează/se manifestă prin faptul că, în perioada de după intentarea cauzei penale cet. Statnîi Roman a dezvoltat suferințe psihice, determinate de stare de neliniște, anxietate, sensibilitate interpersonală, disconfort, depresie, dispoziție labilă etc în perioada raportată la situația psiho-traumatizantă, acesta a dezvoltat simptome caracteristice stresului: nervozitate, dureri de cap, astenie, probleme de somn, înțepături în inimă, acutizarea bolii autoimune (psoriazis) etc; că prin acțiunea procesuală de accesare, extragere și prelucrare a datelor personale care vizează reclamantul Statnîi Roman și membrii familiei acestuia de către Procuratura, stocate în Registrul de stat al Populației, cu anexarea fișei personale a acestuia la materialele cauzei penale, au fost încălcate prevederile art. 15 Cod de procedură penală și prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Astfel, anexarea acestui înscris la materialele cauzei penale, care consemnează date privind culoarea ochilor, înălțimea, grupa sangvină, date privind părinții, soția și copii minori, etc. depășește limitele necesarului procesual; că prin acțiunea procesuală de accesare și prelucrare a categoriei speciale de date cu caracter personal care vizează reclamantul Statnîi Roman, care se referă la starea sănătății mentale, precum și aflarea lui la evidența medicului narcolog, instituțiile abilitate au fost informate despre statutul de învinuit al acestuia.

Reclamantul menționează că pornirea urmăririi penale, tragerea sa la răspundere penală, precum și justiția televizată manifestată prin mediatizarea cazului penal, a implicat atât suferințe psihice, cât și prejudicii materiale, determinate de necesitatea deplasării la sediile organului de urmărire penală, judecătoriei de fond și de apel, precum și angajarea avocaților în vederea acordării asistenței juridice, în legătură cu acuzațiile de comiterea unei pretinse fapte prejudiciabile.

Mai mult, acțiunile ilegale admise de procurori, inclusiv perioada îndelungată pe parcursul căreia reclamantul a fost persecutat penal, fiind supus măsurii preventive, în timp ce evident nu era vinovat de fapta incriminată, dar și faptul că reieșind din informația anunțată public de Procuratura Generală, învinuindu-l de comiterea faptelor ilegale la exercitarea urmăririi penale în cazul generic denumit „Kheyman” - motivează pretenția acestuia de a solicita repararea prejudiciului moral și material.

Astfel, având un stagiu de muncă îndelungat în cadrul sistemului de drept, bucurându-se în familie și societate de reputație impecabilă, reclamantul a suferit grav în urma acțiunilor neadecvate ale procuraturii, care de la bun început au apreciat neobiectiv circumstanțele cauzei, fiind impus să-și demonstreze nevinovăția sa.

Perioada îndelungată a urmăririi penale i-a cauzat stres legat de soarta sa incertă și perspectiva reală de a fi pedepsit penal ilegal.

Evident că durata îndelungată a cercetărilor în cauza penală, în condițiile în care lipsea temeiul legal de tragere la răspunderea penală, au cauzat reclamantului suferințe emoționale și psihice grave deoarece aflarea sub urmărire penală i-a redus considerabil

șansele să-și realizeze cariera profesională, acesta generând necesitatea reclamantului de a se adresa specialistului psiholog pentru consiliere și remediere a suferințelor psihice cauzate prin supunerea ilegală urmăririi penale, fapt confirmat prin raportul de expertiză extrajudiciară nr.69 din 12.07.2022, concluziile căruia au fost enunțate mai sus.

Reieșind din cele menționate, reclamantul consideră că despăgubirea adecvată și echitabilă pentru suferințele morale suferite în perioada celor 3 ani de persecutare penală ilegală, constituie suma de 3 000 000,00 (trei milioane) lei, conform calculului: 1.000.000 lei X 3 ani = 3000000,00 (trei milioane) lei.

Reclamantul consideră că, în speță, este prezentă eroarea judiciară manifestată de procurori, care au încălcat principiul general potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere, în condițiile în care:

a) l-au pus sub învinuire;

b) l-au supus măsurilor procesuale de constrângere - reținere și arestare preventivă apoi arestarea la domiciliu;

c) contrar prevederilor art. 19 Cod de procedură penală, nu au executat solicitările apărării de a administra probatoriul care urmau a demonstra lipsa faptului infracțiunii și repunerea în drepturi a reclamantului;

În cazul reclamantului, a fost nevoie de mai mult de 3 ani de zile, ca acesta să-și demonstreze nevinovăția, condiție inacceptabilă într-un stat de drept, în care drepturile și libertățile fundamentale ale omului trebuie să fie primordial apărate și garantate.

Urmează a fi subliniat că, pe parcursul exercitării urmăririi penale, procurorii au acționat prin încălcarea deliberată a normelor procedurale, fapt care indică la încălcarea dreptului reclamantului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, fiindu-i create obstacole morale și fizice, pierdere de timp, energie, stres și suferință psihică, dar și pierderi materiale.

Aceste concluzii sunt susținute prin constatările făcute de procurorul care a statuat în ordonanța de scoatere de sub urmărire penală că în acțiunile reclamantului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(5),46,190 alin.(5) și 328 alin.(3) lit. b) și c) din Codul penal.

Aspecte privind dimensiunea prejudiciului moral suferit de reclamant ca rezultat al încălcării de către autorități a prevederilor art. 6 din convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, din 04.11.1950 (CEDO), care garantează dreptul la un proces echitabil.

În faza preliminară a procedurilor, care s-au desfășurat în faza procedurilor de urmărire penală, reclamantul nu a avut parte de un proces echitabil și de o anchetă eficientă, așa cum este definit de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în practica sa constantă.

În acest sens, aspectele invocate de reclamant în fața procurorilor prin cererile, contestațiile și plângerile formulate - au fost tratate ca irelevante, acestuia refuzându-i-se solicitările, care vizau, în special, administrarea probatoriului care-i demonstrau nevinovăția.

Felul în care a fost tratat reclamantul, precum și mecanismul punitiv declanșat în privința sa imediat după intrarea procurorului General ***** în funcție, i-a permis acestuia să creadă că a fost persecutat pe motive politice.

Reclamantul crede că, autoritățile Statului, în persoana: Procurorului General, Angajaților/procurilor din cadrul Procuraturii Generale cât și a procurorilor din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - au acționat intenționat, în complicitate, ca părți ale unui mecanism autoritar de persecutare a sa pentru poziția adoptată în legătură cu acțiunile procurorului General *****, iar prin scrisoarea informativă, a fost comunicat că cererea lui Statnîi Roman împotriva Republicii Moldova, în care au fost sesizate abuzurile comise de autorități în privința sa, sunt pendinte la CEDO.

Anume aceste inacțiuni ilegale, manifestate prin încălcarea de către autorități a prevederilor art. 6 CEDO, au determinat represiunile ilegale la care a fost supus reclamantul într- o perioadă îndelungată și, în final, suferințele morale și materiale cauzate acestuia.

Aspecte privind dimensiunea prejudiciului moral suferit de reclamant ca rezultat al încălcării de către autorități a prevederilor art. 8 CEDO, care garantează dreptul la respectare a vieții private și de familie.

În speță, reclamantului Statnîi Roman nu i-a fost asigurat dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, iar procurorii au admis ingerințe nejustificate în exercitarea acestui drept în măsura în care acest amestec nu era prevăzut de lege, această măsură nefiind necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

Mai mult, în temeiul informațiilor dezvăluite de procurori, în mass-media au fost publicate mai multe articole, care reflectau într-o lumină incomodă activitățile de urmărire penală derulate în privința reclamantului, cu specificarea faptului că acesta este procuror și că acestea ar fi coruptibile.

Informațiile difuzate în media au fost preluate de alte entități, care pe baza acestora și-au creat impresii eronate despre persana reclamantului, refuzându-i accederea în profesie, insinuând lipsa de reputație ireproșabilă.

În partea ce ține de stabilirea cuantumului sumei necesare a fi încasate de la pârât în scopul compensării prejudiciilor morale cauzate, în speța în cauză consider că este relevantă „Opinia privind satisfacția echitabilă'", exprimată de președintele Curții Supreme de Justiție și Șeful adjunct al Direcției Agent Guvernamental al Ministerul Justiției, potrivit căreia, reieșind din jurisprudența CEDO, instanțele judecătorești ar putea să acorde satisfacție morală la constatarea violării drepturilor și libertăților fundamentale și anume pentru violarea art. 6 și art. 8 CEDO și repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, Legea nr. 1545.

Consideră că, la aprecierea întinderii prejudiciului moral care urmează a fi compensat reclamantului în legătură cu violarea art. 6 și art. 8 CEDO în cadrul fazei de urmărire penală, precum și în legătură cu tragerea ilegală la răspundere penală, urmează

să fie luat în considerare faptul că: lui Statnîi Roman i-a fost imputat neîntemeiat comiterea unei fapte prejudiciabile grave, sancțiunea căreia prevedea o pedeapsă cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani; mediatizarea de către Procuratura Generală a aspectelor penale a cazului au defăimat calitatea oficială de persoană publică a reclamantului; aplicarea în privința lui Statnîi Roman a măsurii procesuale de constrângere - reținerea și arestarea, i-au cauzat atât prejudicii materiale, cât și morale, care s-au materializat prin interzicerea reclamantului de a munci pe profilul profesional și de a realiza posibilității de avansare în carieră; perioada îndelungată a procedurilor care s-au finalizat în final cu emiterea unei ordonanțe de scoatere de sub urmărire penală: februarie 2020 - mai 2023, l-au exclus forțat din circuitul profesional pe reclamant; lezarea prin aceste acțiuni a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la viață privată a reclamantului, în special în faza finală a carierei profesionale de succes a acestuia, când pentru el conta enorm imaginea ireproșabilă de care se bucura în colectiv, a avut un rol decisiv și l-au demoralizat; prin recunoașterea calității de învinuit și prin aplicarea măsurii procesuale de constrângere - reținerea și ulterior aretarea, reclamantului iau fost restrânse anumite drepturi constituționale legate de libertatea persoanei, dreptul la libera circulație, imposibilitatea legalizării unor acte (spre exemplu, de identitate), consemnarea faptului respectiv în cazierul judiciar. Respectiv, fără a exista o hotărâre judiciară care ar statua asupra vinovăției reclamantului de comiterea pretinselor fapte care-i sunt reproșate, reclamantului i-au fost cauzate grave suferințe psihologice, cauzate de suspectarea de comiterea unei infracțiuni, precum și de imposibilitatea de a-și câștiga surse care i-ar permite să supraviețuiască;

Efectele catastrofale ale supunerii ilegale urmăririi penale se constituie în calitate de caz temeinic justificat și au produs pagube iminente, care s-au manifestat sub forma: a) pierderii calificării și abilităților speciale ale reclamantului, deoarece acesta a fost exclus din circuitul de perfecționare profesională; b) existenței pericolului real al destrămării relațiilor familiare, ca rezultat al imposibilității întreținerii sale și a membrilor familiei, în special a celor 2 copii minori; c) degradării psihologice ca rezultat al caracterului nefondat și inventat al acuzațiilor; d) neîncrederii în sistemul organelor de drept. e) neadmiterea în alte profesii juridice.(f.d.4-34 Vol.I)

*La ***** decembrie 2023, prin intermediul cancelariei instanței de judecată, reclamantul Statnîi Roman a depus o cerere privind concretizarea pretențiilor și completarea cererii de chemare în judecată din 13.12.2023, prin care solicită:* substituirea pretențiilor inițial/anterior formulate în cererea de chemare în judecată din 13.12.2023 nr. cerere 2-26238/2023 cu următoarele:

1- admiterea integrală a cererii de chemare în judecată;

2 - încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Statnîi Roman, IDNP *****, cu titlu de remediu pentru compensarea prejudiciului moral a sumei de 3.000.000 (trei milioane), 00 lei;

3- încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Statnîi Roman, IDNP *****, cu titlu de prejudiciu material cauzat - a sumelor achitate de Statnîi Roman pentru asistența psihologică și

expertiză - suportate în legătură cu intentarea prezentului proces civil, a sumei de 10 000 (zece mii două sute) lei;

4 - Prezentarea subsemnatului de către pârâta Procuratura Generală prin intermediul procurorului care a condus și/sau a exercitat urmărirea penală și/ori procurorul ierarhic superior, în formă scrisă, a scuzelor oficiale în numele statului;

5 - Răspândirea de către pârâta Procuratura Generală a informațiilor prin mijloace de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre învinuirea lui Statnîi Roman despre: - Scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Statnîi Roman Petru din motivul lipsei în acțiunile subsemnatului a elementelor constituite ale infracțiunilor incriminate; - prezentarea subsemnatului a scuzelor oficiale în numele statului (f.d.39-40 Vol.I).

Poziția pârâtului Procuratura Generală a Republicii Moldova.

Pârâta Procuratura Generală a Republicii Moldova, prin intermediul reprezentantului său, *****, la 05.03.2024 a depus referință asupra cererii de chemare în judecată formulată de Statnîi Roman, prin intermediul poștei electronice a instanței de judecată, prin care a solicitat respingerea integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată, iar în susținerea poziției sale a invocat următoarele argumente de fapt și de drept.

Cu referire la alegațiile reclamantului invocate în acțiunea formulată în prezenta cauză civilă, partea pîrîtă comunică următoarele:

Urmărirea penală fost pornită la ***** în temeiul bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(5), art.324 alin.(3) lit. a) și b), art.325 alin.(3) lit. a) și a/1), art.326 alin.(3) lit. a) i art.328 alin.(3) lit. b) și d) din Codul penal.

Statnîi Roman la 25.03.2020 a fost recunoscut în calitate de bănuit, cu autorizarea amânării aducerii la cunoștință despre acest fapt, întru realizarea măsurilor speciale de investigații.

La 18.05.2020, *****.05.2020 și 04.06.2020 Centrului Național Anticorupție i s-a solicitat prezentarea informației privind aflarea lui ***** în perioada anului 2018 în Izolatorul de urmărire penală a instituției, extraselor de pe registrele de evidență a persoanelor deținute, precum și de escortare a acestora din/în celulă, cu specificarea datelor privitoare la persoanele responsabile de escortare a numitului, precum și extrasele de pe registrul de intrare/ieșire a persoanelor din/în Centrul Național Anticorupție în perioada martie 2018 - iulie 2018.

La 18.05.2020, s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații, cum ar fi identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice și al unui punct de acces la un sistem informatic.

Pe lângă cele punctate, s-au efectuat și alte acțiuni de urmărire penală referitoare la verificarea la 19.05.2020 și 04.06.2020 a depunerii mijloacelor bănești în casieria întreprinderii, precum și respectării de către reprezentanții SA „MoldovaAgroiridbank” a legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

La 18.05.2020, învinuitul Statnîi Roman a fost reținut pentru 72 de ore, fiindu-i înaintată la 19.05.2020 învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art.46, art. 190 alin.(5) și art.328 alin. 3) lit. b) și c) din Codul penal.

În continuare, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 20.05.2020 în privința lui Statnîi Roman a fost aplicată măsura preventivă-arestul preventiv care a fost menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău.

Apoi, prin încheierea din 16.06.2020, instanța de judecată a dispus prelungirea măsurii preventive-arestul preventiv pe o perioadă de 30 de zile. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 20.06.2020, a fost admis recursul reclamantului, anulată încheierea și dispunând în privința lui Statnîi Roman măsura preventivă-arestul la domiciliu.

La 16.07.2020 prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana în privința lui Statnîi Roman a fost prelungită măsura preventivă-arestul la domiciliu pentru o perioadă de 30 de zile. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 02.07.2020, a fost admis recursul reclamantului, casând încheierea și dispunând în privința lui Statnîi Roman măsura preventivă-liberarea provizorie sub control judiciar.

Prin ordonanța Procurorului General interimar *****din 16.12.2022, cauza penală *****a fost retrasă din gestiunea Procuraturii Generale și remisă în adresa Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale pentru exercitarea urmăririi penale în continuare.

La data de 16.05.2023 de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, ***** a fost emisă ordonanță privind scoaterea cet. Statnîi Roman de sub urmărire penală, urmărirea penală la moment fiind în derulare.

Cu referire la solicitarea de încasarea prejudiciului moral suferit, menționează că potrivit art. 1422, 1423 Cod civil în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Repararea prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

Cuantumul compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei pretins vătămate.

Afirmația precum că ar fi fost recunoscută în calitate de învinuit ilegal, este lipsită de suport legal și declarativă, deoarece ordonanța de recunoaștere în calitate de învinuit a fost emisă în baza probelor existente la acel moment care au stat la baza bănuielii rezonabile că Roman Statnîi a comis infracțiunea imputată, existând în acest sens și probe

suficiente, ceea ce nu presupune nicidecum existența aceluiași cumul de probe care stă la baza rechizitoriului.

Prin urmare, nu sunt premise verosimile a considera că ar fi fost comise acțiuni cu intenție sau culpă gravă, îndreptate împotriva actului de justiție sau a ordinii publice .

Or, în faza de urmărire penală, aplicarea legii și, dacă este cazul, puterea de apreciere a oportunității încetării sau clasării cauzei penale de către procuror presupune independența și autonomia acestuia în procesul de luare a deciziilor (Avizul nr 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, potrivit cărora un procuror nu poate fi tras la răspundere pentru interpretarea normelor de drept și aprecierea circumstanțelor unui caz, bazate pe propria convingere, or, în lipsa constatării unui abuz criminal, va fi încălcată independența, imparțialitatea și autonomia în activitatea lui).

În privința solicitării reclamantului de a i se prezenta scuze oficiale în formă scrisă, partea pîrîtă consideră solicitarea neîntemeiată.

Or, în speță - din data emiterii ordonanței de scoatere de sub urmărire penală din 03.06.2022 (prin analogia aplicării art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545/98), acest termen, fiind un termen de decădere, care se calculează din momentul apariției dreptului subiectiv la repararea prejudiciului, adică în speță - din data devenirii irevocabile a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală (prin analogia aplicării art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545/98).

Se menționează că procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior aduce scuze oficiale, prerogativă, care este exercitată la solicitarea persoanei în termen de 15 zile, la caz de la data emiterii ordonanței din 16.05.2023, reclamantul însă nu a făcut uz de acest drept, respectiv solicită partea pîrîtă respingerea acestei solicitări.(f.d.46-49 Vol.II)

La data de 18 martie 2024 prin intermediul poștei electronice a instanței de judecată, reclamantul Statnîi Roman a depus explicațiile reclamantului aferent referinței prezentate de către pîrîtul Procuratura Generală, indicînd că, afirmațiile reproduse de reprezentantul pârâtului, reclamantului nu-i aparțin, ci reproduc fidel constatările instanței de judecată care prin încheierea irevocabilă a judecătorului de instrucție nr.l 0-1370/22 din 31.10.2022 a constatat: „(...) la momentul expirării a 3 luni de la data obținerii calității de bănuit în baza ordonanței de începere a urmăririi penale, organul de urmărire penală urma să se ghideze de prevederile art. 63 alin. (3) CPP al RM, însă contrar tuturor prevederilor prenotate în lipsa ordonanței Procurorului General de pornire a urmăririi penale în privința petiționarului Statnîi Roman Petru, în calitate de procuror, acesta a fost recunoscut bănuit, la data de 25.03.2020 și pus sub învinuire la data de 19.05.2020, acțiune însă contradictorie realizată de către procuror, or, recunoașterea în calitate de bănuit este arbitrară și incompatibilă cu cerințele art. 6 din CE DO și art. 63 CPP al RM, fiind omisă derogarea termenului vizat de lege, fapt omis de către procurorul ierarhic superior, însă, la caz.

Or, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual si nulitatea actului efectuat peste termen, conform art. 230 alin. (2) CPP al RM. deoarece indiferent de

natura și puterea actelor sau probelor, orice act care are ca temei acte sau probe obținute ilegal sau cu încălcarea procedurilor, are ca efect nulitatea actelor întocmite ulterior, zis și principiul fructul pomului otrăvit. Nulitatea absolută a ordonanțelor de recunoaștere în calitate de bănuit și punere sub învinuire, având la bază și principiul fructul pomului otrăvit, exclude posibilitatea tragerii la răspundere penală a lui Statnîi Roman Petru. (...) ”

Astfel, reclamantul nu a criticat modalitatea procurorului de interpretare a normelor de drept și apreciere a circumstanțelor unui caz, bazate pe propria convingere, dar a criticat modalitatea procurorului ilegală de a pune reclamantul sub învinuire cu încălcarea normelor imperative ale legislației procesual penale.

Susține ferm afirmația autorului referinței, care a citat practica judiciară internațională, potrivit căreia „ Obligația de a efectua o investigație eficientă nu este o obligație de scop, ci o obligație de mijloace: autoritățile trebuie să ia masurile rezonabile care le sunt disponibile pentru a obține probele ce se referă la incidentul în cauză.”

Remarcă că, aspectul pe care-l invocă și pe care l-a deplâns ar fi acela că investigația eficientă ar trebui să fi efectuată legal, adică conform legii, cu respectarea garanțiilor drepturilor și libertăților persoanei și nu prin abuzuri și excese, în cazul dat scopul nu scuză mijloacele.

Afirmațiile reprezentantului pârâtului despre faptul că urmărirea penală la moment fiind în derulare, nu corespund adevărului, dar exclude sincer existența intenției părții adverse de a tenta instanța, or urmărirea penală în cauza penală *****, prin ordonanța procurorului din 25.09.2023 a fost clasată, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (a se vedea anexa la aceste explicații).

Reclamantul susține că exclude rea intenție a autoarei referinței și bănuiește că pur și simplu ia scăpat din neatenție cererea subsemnatului datată cu data de 18.05.2023, precum și răspunsul procurorului de caz nr.***** din 09.06.2023, care a refuzat de a prezenta subsemnatului scuze publice, Or, consideră procurorul, solicitarea reclamantului nu se încadrează la art. 12 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 din 09.06.2023.

În legătură cu cele expuse supra, conducându-se de prevederile art.art.56 și 117 din Codul de procedură civilă, reclamantul solicită acceptarea și examinare odată cu examinarea cauzei în fond, în calitate de probe suplimentare, recepționate de reclamant la 15.03.2024, atât a ordonanței de clasare a urmăririi penale emisă în cauza penală nr. *****din 25.09.2023, cât și a explicațiilor reclamantului urmare a referinței prezentate de pârâta - Procuratura Generală, prin intermediul reprezentantului său - Victoria Boldescu. (f.d.57-60 Vol.II)

Poziția pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Prin referința depusă la dosarul cauzei, la 20 mai 2024, pârâtul Ministerul Justiției al Republicii Moldova, prin intermediul reprezentantului său, *****, a optat pentru adoptarea unei soluții de respingere a acțiunii depuse de reclamantul Statnîi Roman.

În susținerea poziției sale, a indicat că, reieșind din practica judiciară națională, statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești. Elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se realizează prin lege specială - Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului

cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești (în continuare Legea nr. 1545).

Indică că, ab initio, art. 6 prevede expres care sunt cazurile în care survine dreptul persoanei la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Astfel, unul din aceste drepturi este și scoaterea persoanei de sub urmărire penală (art.6 lit. b) din Legea nr. 1545).

Prin urmare, coroborând norma legală citată mai sus la circumstanțele cauzei expuse de către reclamant, constată că în privința reclamantului Roman Statnîi a fost emisă ordonanță de scoatere de sub urmărire penală. Totuși, chiar dacă în privința reclamantului a fost emisă această ordonanță, reține partea pârâtă că prin prisma Legii nr. 1545 persoana are dreptul să solicite despăgubire în situația când aceasta a fost recunoscută în calitate de învinuit, fiind condamnată, iar ulterior în privința sa a fost emisă sentință de achitare. Anume în astfel de situații se poate invoca că persoana a fost într-adevăr atrasă la răspundere penală.

Mai mult ca atât, pentru a fi în prezența unei acțiuni civile întemeiate, nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art.6 din Legea nr.1545, dar este necesară și întrunirea dispozițiilor prevăzute de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545.

Astfel, accentuează partea pârâtă că, prin prisma normelor legale este reparabil prejudiciul material și moral cauzal persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată; efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Respectiv, opinează asupra faptului că prezenta acțiune civilă este neîntemeiată, în condițiile în care, conform prevederilor enunțate, rezultă expres că nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea Statului, la caz - în lipsa unor constatări privind ilegalitatea măsurile întreprinse de către organul de urmărire penală.

Pe durata acțiunilor procesuale aferente cauzei penale, reclamantului nu i-au fost încălcate drepturile procesuale, cât și la materialele cauzei nu există nicio probă concludentă, pertinentă, în confirmarea faptului că actele procedurale emise în privința reclamantului de către organul de drept sunt calificate ca ilegale.

În speță, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe acțiunile pretins ilegale ale organului de urmărire penală, procuraturii și instanței judecătorești, însă în lipsa unor acte ce constată în mod expres ilegalitatea acțiunilor întreprinse. Prin urmare, conchide partea pîrîtă că normele legale citate mai sus (art. 3 și 6 din Legea nr. 1545) sunt indisolubile (nu pot fi aplicate separat).

Această opinie este confirmată și în jurisprudența națională, prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 20***** (nr. 2ra-1635/*****):

„Instanța de apel a reținut că pentru a fi întemeiate pretențiile de încasare a prejudiciului material și a celui moral în condițiile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, în primul rând acestea trebuie să fie pasibile reparării prin prisma art. 3 din lege, în condițiile respectării cumulative a dispozițiilor art. 6 al aceleiași legi".

Ține să menționeze partea pîrîtă că organul de urmărire penală, a avut obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor invocate în actul de sesizare, de a constata atât circumstanțele care dovedesc vinovăția, cât și cele care dezvinovățesc, precum și circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea penală. Totodată, clasarea cauzei penale nu trebuie percepută ca un rebut în activitatea organului de urmărire penală, dar ca o activitate normală de examinare a unei cauze penale.

Organul de urmărire penală nu are doar ca scop identificarea și sancționarea persoanelor vinovate, dar și prevenirea și curmarea săvârșirii infracțiunilor. În context, menționează partea pîrîtă că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că dimensiunea obligațiunilor statului referitoare la investigarea minuțioasă și rezultativă a oricărui fapt pretins a fi infracțional nu implică nici dreptul de a declanșa o anchetă penală împotriva unui terț sau ca acesta să fie condamnat la sancțiuni de natură penală, nicio obligație de rezultat care ar presupune ca orice urmărire penală trebuie să se finalizeze printr-o condamnare. În special, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecția drepturilor garantate de Convenție, acestea impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căreia să nu existe nicio aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor care s-au aflat la originea faptei.

De asemenea, potrivit recomandărilor hotărârii nr. 7 din 04.07.2005 a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuit și/sau învinuit sunt niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale și prin sine nu afectează drepturile sau libertățile constituționale ale persoanei, precum și nici nu sunt pasibile de atacare. Conchide partea pîrîtă că recunoașterea persoanei în calitate de bănuit și/sau învinuit este o măsură procesuală prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică în vederea stabilirii adevărului, are un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea și acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc în cadrul desfășurării urmăririi penale.

Cu referire la pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, în cuantum de 3 000 000 lei, susține că aceasta constituie o solicitare nefondată. Or, în circumstanțele în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate conform Legii nr. 1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea eventualului prejudiciu, pretins a fi suportat.

Notează că prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal). Potrivit hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 09.10.2006, cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Indică că la caz, reclamantul, în argumentarea poziției sale, nu a prezentat probe pertinente care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, ce justifică compensarea prejudiciului moral, în cuantumul solicitat. Toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, în cuantumul respectiv, poartă un caracter declarativ, formal.

Prin urmare, în lipsa unei justificări pertinente, opinză partea pîrîtă că suma pretinsă, în cuantum de 3 000 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, o apreciază drept una inechitabilă suferințelor pretinse a fi suportate, mai mult decât atât - în lipsa unor acte ce constată ilegalitatea acțiunilor întreprinse de către organul de urmărire penală. Respectiv, apreciază drept netemeinică pretenția privind încasarea prejudiciului moral.

Per ansamblu, pe aceste categorii de cauze, este eminamente necesar de a fi elucidate toate circumstanțele cauzei, de a se constata dacă există cu adevărat o încălcare a prevederilor legale și de a fi stabilit prin probe concludente dacă a existat în mod veridic un prejudiciu ce justifică acordarea unei retribuții, în cuantumul solicitat. Aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural de către instanța de judecată determină însă un efect nociv atât pentru societate, cât și pentru cadrul legal, din motiv că se creează un precedent care cu trecerea timpului este tot mai greu de remediat.

În legătură cu cele enunțate mai sus, Ministerul Justiției solicită respingerea acțiunii reclamantului Roman Statnîi ca neîntemeiată.(f.d.95-99 Vol.II)

Incidente de procedură.

Prin încheierea protocolară din ***** mai 2024, în temeiul art. 67 CPC, a fost introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.(Vol.II, f.d. 44)

La 8 octombrie 2024 în ședință de judecată, reclamantul Statnîi Roman a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor prin care a indicat că renunță la pretenția ce vizează încasarea sumei de 10 000 lei ca prejudiciu material.(f.d.111 Vol.II)

Prin încheierea din 8 octombrie 2024, a fost admisă cererea reclamantului Statnîi Roman privind renunțul la pretenția privind încasarea prejudiciului material în mărime de 10 000 lei.(f.d.112-1*****Vol.II)

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată, reclamantul Statnîi Roman a prezentat pledoarii în formă scrisă, prin care a susținut cererea de chemare în judecată înaintată, pe motivele de fapt și de drept indicate, solicitând admiterea integrală a acesteia.(f.d.118-161 Vol.II)

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ***** a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, cu reținerea argumentelor expuse în referință.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Procuratura Generală a Republicii Moldova, ***** a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, cu reținerea argumentelor expuse în referință.

În ședința de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, fiind citat legal, nu s-a prezentat, instanța considerând pasibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind participanții la proces prezenți în ședința de judecată asupra acțiunii formulate, studiind materialele dosarului, verificând argumentele expuse în acțiune de reprezentantul reclamantei și obiecțiile reprezentantului pârâtului și ale intervenientului accesoriu expuse în referințe, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Statnîi Roman, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziţiilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

La caz, instanța de judecată constată că potrivit materialelor cauzei se atestă următoarea situație de fapt:

Prin ordonanța Procurorului General, ***** din 27 februarie 2020 s-a dispus începerea urmăririi penale în cauza penală nr.*****, în baza art.190 alin.(5), 324 alin.(3) lit. a) și b), 325 alin.(3) lit. a) și a^1), 326 alin.(3) lit. a), 328 alin.(3) lit. b) și d) din Codul penal.(f.d.73, Vol.I).

Prin ordonanța procurorului în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, *****, din 25 martie 2020, Statnîi Roman a fost recunoscut în calitate de bănuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.190 alin.(5), 324 alin.(3) lit. a) și b), 325 alin.(3) lit. a) și a^1), 326 alin.(3) lit. a), 328 alin.(3) lit. b) și d) din Codul penal.(f.d.74, Vol.I).

La 18 mai 2020 reclamantul Statnîi Roman a fost reținut, fapt confirmat prin procesul verbal de reținere (f.d.75, Vol.I).

La 19 mai 2020 Statnîi Roman a fost pus sub învinuire fiindu-i incriminat comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(5),46,190 alin.(5) și 328 alin.(3) lit. b) și c) din Codul penal.(f.d.76-81,Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 20 mai 2020, a fost admis demersul procurorului și a fost dispusă aplicarea măsurii preventive - arestarea preventivă pe o durată de 30 de zile, cu plasarea reclamantului Statnîi Roman în Penitenciarul nr.13.(f.d.*****-97, Vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iunie 2020, a fost respins recursul declarat de avocatul ***** în numele lui Statnîi Roman împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 20 mai 2020.(f.d.98-113, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16 iunie 2020, a fost dispusă prelungirea termenului măsurii preventive arestul preventiv în privința lui Statnîi Roman, pe o perioadă de 30 de zile (f.d.114-122, Vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2020, a fost admis recursul avocatului ***** în numele lui Statnîi Roman, casând încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 16 iunie 2020, și dispunând înlocuirea învinuitului Statnîi Roman, măsura preventivă, cu arestarea la domiciliu pe un termen de 30 zile.(f.d.123-135, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16 iulie 2020, a fost dispusă prelungirea măsurii preventive sub formă de arest la domiciliu pe un termen de 30 zile învinuitului Statnîi Roman.(f.d.136-149, Vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2020, a fost admis recursul învinuitului Statnîi Roman și avocatul ***** în numele acestuia, casată încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16 iulie 2020, și dispusă aplicarea în privința lui Statnîi Roman a măsurii preventive - liberare provizorie sub control judiciar pe un termen de 60 zile, expirată ulterior de drept (f.d.150-153, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16 august 20*****, s-a admis plângerea petiţionarului Statnîi Roman depusă în ordinea art. 313 CPP RM, privind anularea ordonanţei din 19.06.2020, emisă de procurorul în secţia unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcţiei urmărire penală şi criminalistică a Procuraturii Generale, *****, cu privire la respingerea cererilor formulate de apărătorul ***** şi învinuitul Statnîi Roman în cauza penală nr. *****, anularea ordonanței Procurorului General, *****, din 13.07.2020, privind respingerea plângerii depuse împotriva ordonanței din 19.06.2020.

S-a declarat nulă ordonanţa din 19.06.2020, emisă de procurorul în secţia unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcţiei urmărire penală şi criminalistică a Procuraturii Generale, *****, cu privire la respingerea cererilor formulate de apărătorul ***** şi învinuitul Statnîi Roman în cauza penală nr. *****.

S-a declarat nulă ordonanţa Procurorului General, *****, din 13.07.2020. privind respingerea plângerii depuse împotriva ordonanței din 19.06.2020.

S-a obligat procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor şi libertăţilor omului prin prezenta încheiere.(f.d.198-204, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16 septembrie 20*****, s-a admis plângerea petiționarului Statnîi Roman înaintată în temeiul art.313 din Codul de procedură penală. S-a anulat ordonanța procurorului delegat în secția tehnologii informaționale și combaterea crimelor cibernetice a Procuraturii Generale – *****, din 17.02.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă. S-a anulat ordonanța semnată de procurorul-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, *****, datată cu 16.03.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă a prezentei încheieri. S-a pus în sarcina procurorului necesitatea reparării derogărilor de la lege menționate în partea descriptivă a încheierii, cu întreprinderea măsurilor de soluționare a acestora. S-a constatat încălcat dreptul la apărare petiționarului Statnîi Roman prin prisma art.20 alin.(2), 26,66 alin.(1) Cod de procedură penală, garantate inclusiv de art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (f.d.169-177, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 septembrie 20*****, s-a admis

plângerea petiționarului Statnîi Roman înaintată în temeiul art.313 din Codul de procedură penală. S-a anulat ordonanța procurorului delegat în Secţia tehnologii informaționale şi combaterea crimelor cibernetice a Procuraturii Generale - *****, din 17.02.20*****, prin care a fost respinsă cererea avocatului ***** şi a învinuitului Statnîi Roman, formulate la 09.02.20***** în cauza penală, cu referire la acordarea unui termen suplimentar după eliberarea fişierelor indicate pentru a formula întrebări suplimentare, obiecţii sau pentru a desemna un expert la efectuarea expertizei suplimentare, din motivele indicate în partea descriptivă.

S-a anulat ordonanţa procurorului în Secţia unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcţiei urmărire penală şi criminalistică a Procuraturii Generale, *****, din 06.01.20*****, prin care s-a dispus efectuarea unei expertize tehnice repetate în comisie, din motivele indicate în partea descriptivă.

S-a anulat ordonanţa procurorului-şef al Secţiei unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcţiei de urmărire penală şi criminalistică a Procuraturii Generale, ***** din 26.02.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă.

S-a anulat ordonanţa procurorului delegat în Secţia tehnologii informaţionale şi combaterea crimelor cibernetice a Procuraturii Generale - *****, din 17.02.20*****, (aferent raportului de expertiză nr. ***** din *****), din motivele indicate în partea descriptivă.

S-a anulat ordonanţa procurorului-şef al Direcţiei urmărire penală şi criminalistică a Procuraturii Generale ***** datată cu 12.03.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă.

S-a anulat ordonanţa procurorului delegat în Secţia tehnologii informaţionale şi combaterea crimelor cibernetice a Procuraturii Generale - *****, din 17.02.20***** (aferent raportului de expertiză judiciară nr. ***** din 05.02.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă.

S-a anulat ordonanța procurorului-şef al Direcţiei urmărire penală şi criminalistică a Procuraturii Generale ***** datată cu 16.03.20*****, din motivele indicate în partea descriptivă.

S-a constatat încălcarea termenului de aducere la cunoștință învinuitului Statnîi Roman a raportului de expertiză judiciară nr. *****din 2 1.12.2020.

S-a pus în sarcina procurorilor necesitatea reparării derogărilor de la lege menţionate în partea descriptivă a încheierii, cu întreprinderea măsurilor de soluționare a acestora.

S-a constatat că petiționarului Statnîi Roman i-au fost încălcate drepturile procedurale consfințite de art. art. 19 alin.(3), 20 alin. (2), 26, 66 alin. (1) Cod de Procedură Penală, garantate inclusiv de prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, prin derogările de la lege admise de procurori, expuse amănunțit în conținutul prezentei încheieri (f.d.178-197, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.***** din 31.10.2022, s-a dispus admiterea parțială a plângerii petiționarului Statnîi Roman Petru, împotriva acțiunilor/inacțiunilor procurorului în cadrul cauzei penale nr. *****; a fost declarată nulă ordonanța procurorului pentru misiuni speciale din cadrul Procuraturii Generale, *****, din 25.05.2022, cu obligarea acestuia să se expună deplin asupra plângerii petiționarului Statnîi Roman Petru, adresată anterior la data de 17.08.2020; S-a declarat nulă ordonanța procurorului în secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Procuraturii Generale, *****, din 10.03.20*****, privind respingerea cererii învinuitului Statnîi Roman Petru, de scoatere de sub urmărire penală în cauza penală nr.*****şi împotriva ordonanței procurorului General interimar, *****, din 11.01.2022; S-a remis materialele cauzei penale nr. *****, Procuraturii Generale, pentru înlăturarea încălcărilor drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale petiționarului Statnîi Roman Petru, cu adoptarea unei hotărâri legale, întemeiate și motivate; S-a respins în rest, plângerile petiționarului Statnîi Roman Petru, depuse în conformitate cu prevederile art. 313 CPP al RM, din motivele expuse în partea descriptivă a încheierii. (f.d.154-168, Vol.I).

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 13 aprilie 2023, s-a admis parțial plângerea depusă de către petiţionarul Roman Statnîi, formulată în baza art.313 CPP împotriva acţiunilor, inacţiunilor şi actelor adoptate de procurori. S-a anulat ordonanţa procurorului pentru misiuni speciale a Procuraturii Generale, ***** din 25.05.2022. S-a anulat ordonanţa Procurorului General interimar *****din 05.01.2023, prin care a fost respinsă total, ca neîntemeiată, plângerea învinuitului Roman Statnîi, declarată împotriva ordonanțelor procurorului pentru misiuni speciale a Procuraturii Generale, ***** din 09.12.2022 şi 13.12.2022.

S-a pus în sarcina procurorilor necesitatea reparării derogărilor şi încălcărilor menţionate în partea motivatoare a încheierii, cu întreprinderea măsurilor de soluționare a acestora. În rest, solicitările petiționarului promovate prin prezenta plângere, s-au respins pentru motivele indicate în partea motivatoare a încheierii (f.d.205-*****2, Vol.I).

Prin Ordonanța procurorului pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dorel Zativ din 16 mai 2023, privind scoaterea persoanei de sub

urmărire penală, s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a învinuitului Statnîi Roman Petru, născut la *****, IDNP *****, originar din oraşul *****,domiciliat în mun. Chişinău, bd. **********, ap. *****, căsătorit, 2 copii minori la întreţinere, cetăţean al Republicii Moldova şi României, anterior nejudecat, din motivele expuse în partea descriptivă a ordonanţei.

Scoaterea de sub sechestru a bunurilor aplicate prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 07.12.2020 în dosarul nr. *****:

- cota-parte de 1.0 asupra bunului imobil (încăpere locativă), cu numărul cadastral ***** amplasată în mun. Chişinău, sect. *****bd. **********, ap. *****, cu suprafaţa de ***** dobîndit în proprietate în temeiul contractului de vîmare-cumpărare nr. ***** din *****, al cărui preţ de piaţă constituie *****lei stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. *****din 18.11.2020.

- cota parte Vs din proprietatea în devălmăşie asupra bunului mobil, autoturism de marca „*****”cu numărul de înmatriculare *****, anul fabricării *****, cod VIN *****, înmatriculat după Statnîi Roma Petru, a.n *****, la 20.01.2017, al cărui preţ mediu de piaţă constituie 17 019 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. *****din 18.11.202 (cota parte de 1/2 constituind 85009,5 lei).

Scoaterea de sub sechestru a bunurilor aplicate prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din ***** în dosarul nr. *****:

- cota parte de 1.0 asupra bunului imobil, terenul cu număr cadastral ***** amplasat în r-nul *****, corn *****, extravilan, cu suprafaţa de ***** ha, al cărui preţ mediu de piaţă constituie 54 564 lei, stabilit conform avizului consultat, al specialistului nr. ***** din 16.12.2020.

- cota parte de 1.0 asupra bunului imobil, construcţie (casă pomiculă) neînregistrată la moment la organul cadastral, amplasată pe terenul cu număr cadastral ***** situat în r-nul *****, com *****, extravilan, cu suprafaţa de cel puţin 268,8 m.p al cărui preţ mediu de piaţă constituie 1 410 394 lei, stabilit conform, avizului consultativ al specialistului nr. 776 din 16.12.2020.

Restituirea următoarelor bunurilor ridicate în urma percheziției din 18.05.2020:
- Hard disk de model „*****” cu capacitatea de 500 GB, producător „Samsung”;
- Telefon mobil de model „Iphone” de culoare alb-argintiu pe verso având inscripția „A 1332”.
- Telefon mobil de model „Iphone” de culoare alb-argintiu pe verso având inscripția „Al549”.
- Telefon mobil de model „ HTC” de culoare neagră în care se află 2 cartele sim. (f.d.*****3-245, Vol.I).

Invocând cauzarea prejudiciului prin acțiunile organului de urmărire penală, Statnîi Roman a promovat în instanță o acțiune cu privire la repararea prejudiciului moral și prezentarea în formă scrisă a scuzelor oficiale în numele statului, în esență solicitând:

- încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Statnîi Roman, cu titlu de remediu pentru compensarea prejudiciului moral a sumei de 3.000.000 (trei milioane), 00 lei;

- prezentarea reclamantului Statnîi Roman, de către procurorului care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior, în formă scrisă, a scuzelor oficiale în numele statului și răspândirea informațiilor prin mijloace de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre învinuirea lui Statnîi Roman despre scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Statnîi Roman Petru din motivul lipsei în acțiunile ultimului a elementelor constitutive ale infracțiunilor incriminate.

Analizând înscrisurile prezentate la materialele cauzei, în raport cu normele legale aplicabile speței, instanța constată că acțiunea depusă de Statnîi Roman este parțial întemeiată, urmând a fi admisă în parte, iar în susținerea acestei concluzii, se impun a fi precizate următoarele.

Conform art.53 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994, *„(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei. (2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârşite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanţele judecătoreşti.”*

În context, instanța de judecată relevă că, potrivit art.9 alin.(1) și (2), lit. f) Cod Civil, „*drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile”, (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar: f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane*”.

Conform art. 10 Codul Civil, „*persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege*.”

Potrivit art. 15 Codul Civil, „*apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părți pînă la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract. Apărarea drepturilor civile pe cale administrativă se face doar în cazurile prevăzute de lege. Hotărîrea emisă pe cale administrativă poate fi atacată în instanță de judecată. Referințele din prezentul cod la un judecător sau la o instanță de judecată sînt referințe și la alte organe de jurisdicție competente în condițiile legii, iar referințele la dispozițiile legale de procedură civilă sînt referințe și la regulile de procedură ale respectivelor organe de jurisdicție competente*”.

Iar în acord u prevederile art.16 alin.(1), lit. g) și alin.(2) Cod Civil, „*apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial*.”

Iar potrivit alin.(2) al art.16 Cod Civil, metodele de apărare prevăzute la alin. (1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Conform art. 19 Codul Civil, „(1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului

patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic). (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

Instanța reține, că prin acțiunea depusă, *inter alia*, reclamantul a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală.

În temeiul art. ***** Codul Civil, prejudiciul cauzat persoanei prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, prin aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii se repară de către stat integral, indiferent de vinovăţia persoanelor de răspundere ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată. Statul se exonerează de răspundere în cazul cînd persoana vătămată a contribuit intenţionat şi benevol la producerea prejudiciului prin autodenunț.

În temeiul dispozițiilor legale citate se instituie obligaţia generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul material şi moral cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța reține că, Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 (în continuare Legea nr. 1545-XIII/25.02.1998) este actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

Astfel, în sensul prezentei legi, prin acţiuni ilicite se înțeleg acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).

Conform prevederilor art. 3 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești ”*în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii,*

eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum şi în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanțele judecătorești".

Potrivit art. 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 "*dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin. (5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații*".

De asemenea, potrivit art. 10 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, "*dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea şi în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6 din Lege*".

Analizând lucrărilor dosarului în coraport cu normele de drept enunțate *supra* și circumstanțele elucidate, instanța conchide că cele relatate în ansamblu denotă incontestabil faptul că, Statnîi Roman este în drept de a pretinde la repararea prejudiciului cauzat în urma acţiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală, procuraturii şi instanţelor judecătoreşti.

Ca urmare, este cert că, în speță, recunoașterea lui Statnîi Roman în calitate de bănuit, mai târziu pus sub învinuire de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. art.190 alin.(5), 324 alin.(3) lit. a) și b), 325 alin.(3) lit. a) și a[1]), 326 alin.(3) lit. a), 328 alin.(3) lit. b) și d) din Codul penal, iar ulterior scos de sub urmărire penală pe temeiuri de reabilitare, echivalează cu tragerea ilegală a acestuia la răspundere penală.

Astfel, instanța va respinge alegațiile reprezentantului pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova și cele ale reprezentantului Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu referire la faptul că prezentul litigiu nu cade sub incidența Legii nr. 1545, dat fiind faptul că nu s-au constat ilegalitatea acțiunilor întreprinse de către Organul de Urmărire Penală.

Or, tragerea ilegală la răspundere penală, în cazul lui Statnîi Roman, înseamnă înaintarea acuzației penale, indiferent de statutul procesual al ultimului. Statnîi Roman a fost pus sub învinuire, într-o finalitate, a fost scos de sub urmărire penală, astfel, acțiunile organului de urmărire penală și a procuraturii se apreciază în sensul legii - ilicite în sine, caracterul lor ilicit se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere penală, deși pe cauza penală mai

multe acțiuni de urmărire penală au fost declarate chiar nule prin încheieri ale judecătorului de instrucție, indicate supra.

Mai mult, prin actele cauzei, așa cum au fost detaliate *supra*, s-a constatat cu certitudine că, reclamantul Statnîi Roman a fost urmărit penal neîntemeiat, fiind recunoscut în calitate de bănuit/învinuit, în privința acestuia fiind efectuate mai multe acțiuni de urmărire penală, inclusiv a fost reținut, arestat preventiv, pentru ca într-un final acesta să fie scos de sub urmărire penală, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Sub acest aspect, instanța enunță că, odată ce în privința reclamantului a fost emisă o ordonanță de scoatere de sub urmărire penală din motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, este evident că reclamantul este în drept de a pretinde repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, așa cum, în procesul urmăririi penale nu s-a constatat fapta infracțională.

Instanța de judecată subliniază că, deși Statnîi Roman a fost scos de sub urmărire penală în temeiul unei ordonanțe irevocabile, până la emiterea ordonanței respective, reclamantul a fost recunoscut în calitate de bănuit/învinuit, a fost reținut, s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr.13, ulterior fiindu-i înlocuită măsura preventivă cu arestul la domiciliu și liberare provizorie sub control judiciar, efectuată percheziția, instituirea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, acțiuni prin care, în mod vădit au fost lezate drepturile reclamantului.

În susținerea concluziilor enunțate instanța reiterează că, în timp, s-a format o practică judiciară unitară pe această categorie de litigii, fiind constatat cu autoritate de lucru judecat că, persoanele în privința cărora a fost emisă ordonanță de scoatere de sub urmărire penală, pe temeiuri de reabilitare, au dreptul la compensarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Corespunzător, se deduce că, speța deferită judecății cade sub incidența dispozițiilor Legii nr. 1545/1998, iar în continuare, instanța urmează să se expună asupra temeiniciei pretențiilor reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral și material.

În conformitate cu art. 11 alin. (1) şi (3) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, mărimea compensaţiei pentru repararea prejudiciului moral se stabileşte de instanţa de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensaţiei se determină luându-se în considerare gravitatea infracţiunii de a cărei săvârşire a fost învinuită persoana respectivă, caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei penale în instanţa de judecată, rezonanţa pe care a avut-o în societate informaţia despre învinuirea persoanei, durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanţa de judecată, natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei, suferinţele fizice, caracterul şi gradul suferinţelor psihice, măsura în care compensaţia bănească poate atenua suferinţele fizice şi psihice

cauzate, durata aflării nelegitime a persoanei în detenţie. În toate cazurile, instanţa de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile şi echitabile a prejudiciului moral.

În conformitate cu prevederile art. 66 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul în care învinuirea nu a fost confirmată, învinuitul sau, după caz, inculpatul are dreptul la reabilitare.

Potrivit prevederilor art. 284 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare şi finalizare în privinţa persoanei a oricăror acţiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată. Scoaterea persoanei de sub urmărirea penală are loc când aceasta este bănuită sau învinuită şi se constată că: 1) fapta nu a fost săvîrşită de bănuit sau învinuit; 2) există vreuna din circumstanţele prevăzute la art.275 pct.1)–3), inclusiv dacă fapta constituie o contravenţie; 3) există cel puţin una din cauzele prevăzute la art. 35 din Codul penal.

Art. 524 Cod de procedură penală stipulează că, persoanele cărora, în cursul procesului penal, prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală sau ale instanțelor judecătorești, li s-a cauzat un prejudiciu material sau moral au dreptul la despăgubire echitabilă în conformitate cu prevederile legislației cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

În accepțiunea art. 2036 alin. (1), (2) și (3) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Norma de la art. 2037 Cod civil stipulează că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului. În temeiul dispozițiilor legale citate, se instituie obligaţia generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul moral cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată.

În acest context, coroborând normele legale enunţate cu circumstanţele stabilite prin materialele anexate la dosar, instanța de judecată conchide asupra temeiniciei cerinței formulate de Statnîi Roman cu privire la repararea prejudiciului moral, care urmează a fi admisă parțial, prin adjudecarea sumei de 250 000 (două sute cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat reclamantului, ca urmare a acţiunilor ilegale a organului de urmărire penală.

Instanța de judecată subliniază, că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii, care exprimă că indemnizaţia trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire.

În temeiul Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, iar cuantumul despăgubirilor trebuie în aşa fel stabilit, încât să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victime.

Din studiul înscrisurilor anexate la dosar, rezultă incontestabil faptul că lui Statnîi Roman i-au fost cauzate suferinţe psihice, prin faptul că a fost urmărită penal pentru săvârşirea unor infracţiuni pentru care legea penală prevede pedeapsa cu închisoare.

Concomitent, se impune a fi precizat că, suferinţele psihice suportate de către Statnîi Roman se manifestă şi prin faptul că acesta a fost urmărită penal pentru acţiuni în care s-a constat că fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, inclusiv a fost reținut de organul de urmărire penală, arestat.

În cazul din speță, este indubitabil că încălcarea drepturilor fundamentale ale reclamantului Statnîi Roman au putut cauza acestuia sentimente de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieţii şi neputinţă, disconfort şi retrăire, incapacitate de a se bucura în modul cuvenit de garanţiile prescrise de lege, etc., atribuite şi de Curtea Europeană a Drepturilor Omului la categoria componentelor prejudiciului moral, respectiv, a suferințelor psihice.

Instanța de judecată reliefă că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce privește proba prejudiciului moral, constatând în repetate rânduri că, proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul şi raportul de cauzalitate să fie prezumate. Astfel, instanțele urmează să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A. contra Norvegiei, nr. 28070/06, 9 aprilie 2009), iar în cauzele Danev contra Bulgariei și Iovtchev contra Bulgariei, Curtea Europeană a reținut în esență încălcarea Convenției, după ce a considerat că abordarea formalistă a instanțelor naționale, care atribuiseră reclamantului obligația de a dovedi existența unui prejudiciu moral cauzat de fapta ilegală, prin dovezi susceptibile să confirme manifestări externe ale suferințelor lui fizice sau psihologice, avuseseră ca rezultat privarea reclamantului de despăgubirea pe care ar fi trebuit să o obțină.

Avînd în vedere criteriile de stabilire a cuantumului prejudiciului moral ale CtEDO, instanţa va ţine cont atât de nivelul de viaţă din ţară, cât și de efectul compensatoriu al despăgubirii pentru reclamant. În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

În această ordine de idei, prin prisma jurisprudenței Curții Europene unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral, este criteriul echității. Modul de acordare a satisfacției echitabile, trebuie determinat în raport cu prejudiciul moral suferit, gravitatea acestuia, importanța și consecințele sale pentru victimă.

Prin urmare, apreciind în ansamblu circumstanţele speţei şi având în vedere principiile compensării echitabile şi rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul şi gravitatea suferinţelor suportate, statutul social al persoanei, durata urmăririi penale şi acțiunile de urmărire penală întreprinse în privința reclamantului, instanța de judecată constată existența motivelor întemeiate de a acorda cuantumul prejudiciului moral în mărime de 250000 (două sute cincizeci mii) lei, care, în opinia instanţei poate fi considerat ca o compensare de a aduce satisfacţie echitabilă persoanei.

Totodată, instanța conchide că, mărimea compensației solicitate spre încasare de către Statnîi Roman cu titlu de reparare a prejudiciului moral în cuantum de 3 000 000 (trei milioane) lei, evaluată de către reclamant 3 ani x 1000000 lei/an = 3 000 000, este una excesivă, motiv din care nu poate fi satisfăcută integral.

Instanța de judecată apreciază ca neîntemeiate argumentele pârâtului cu referire la faptul că Statnîi Roman nu a prezentat probe care ar confirma prejudiciul moral cauzat prin acţiunile organelor de urmărire penală şi prin urmare nu este temei de a genera obligaţiunea statului la repararea acestuia, dat fiind că aceste argumente poartă un caracter declarativ şi formal, fiind contrare prevederilor Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, care stabilește modul de reparare a prejudiciului cauzat.

Or, întru confirmarea cauzării prejudiciului moral prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, reclamantul a prezentat raportul de expertiză extrajudiciară nr.69 din 12 iulie 2022, iar prin concluziile raportului de expertiză extrajudiciară, s-a stabilit că, urmare a evenimentului psiho-traumatizant (supunerea ilegală urmăririi penale de către organele procuraturii RM), cetățeanului Statnîi Roman i s-a deteriorat starea de sănătate psihică și fizică, (f.d. 227-243, Vol.I).

Instanța de judecată conchide că, nu poate reține drept exemplu de acordare a prejudiciului moral acordat persoanelor ce au intentat acțiuni în ordinea Legii nr.1545/1998 exemplele prezentate din jurisprudența naționala de către reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, or fiecare caz urmează a fi examinat individual, ținând cont de toate circumstanțele cauzei cercetate cumulativ.

Astfel, la caz se rețin următoarele circumstanțe și anume: stagiul de muncă îndelungat în cadrul sistemului de drept al reclamantului, va ține cont de faptul că mai multe acțiuni de urmărire penală au fost anulate numai ca rezultat al plângerilor reclamantului, or, ultimul fiind nevoit să depună efort să-și apere drepturile și interesele sale prin contestarea acțiunilor de urmărire penală judecătorului de instrucție, a depus efort ca să-și demonstreze nevinovăția sa, mai mult, s-a dovedit că toate cererile înaintate

Procuraturii în vederea apărării drepturilor sale și dovedirii nevinovăției sale au fost respinse de către procuratură.

Pentru considerentele enunțate, instanța de judecată conchide de a încasa din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Statnîi Roman suma de 250 000 (două sute cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest, pretenția în partea ce excedă această sumă se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Cu referire la solicitarea reclamantului cu privire la prezentarea de către pârâta Procuratura Generală prin intermediul procurorului care a condus și/sau a exercitat urmărirea penală și/ori procurorul ierarhic superior, în formă scrisă, a scuzelor oficiale în numele statului, precum și răspândirea de către pârâta Procuratura Generală a informațiilor prin mijloace de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre învinuirea lui Statnîi Roman despre - scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Statnîi Roman Petru din motivul lipsei în acțiunile subsemnatului a elementelor constituite ale infracțiunilor incriminate, instanța de judecată reține următoarele.

Din conținutul art. 12 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, reiese că (1) Procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior aduce scuze oficiale în numele statului persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale. (2) Scuzele oficiale ale procurorului se aduc în cazul:

a) scoaterii integrale a persoanei de sub urmărire penală;

b) încetării urmăririi penale în cazurile prevăzute la art.275 pct.7) şi 8) şi art.285 alin.(2) pct.2) din Codul de procedură penală;

c) devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare.

(3) Procurorul prezintă scuzele oficiale, în formă scrisă, victimei acţiunilor ilicite sau rudelor apropiate ale acesteia. La solicitarea victimei, scuzele oficiale se difuzează prin aceleaşi mijloace de informare în asa prin care a fost difuzată informaţia despre învinuirea persoanei.

(4) Scuzele oficiale sînt aduse în termen de 15 zile de la data apariţiei dreptului la repararea prejudiciului.

Din conținutul cererii de chemare în judecată din 13 decembrie 2023, se atestă că reclamantul Statnîi Roman a solicitat aducerea scuzelor oficiale *de către pârâta Procuratura Generală prin intermediul procurorului care a condus și/sau a exercitat urmărirea penală și/ori procurorul ierarhic superior, în formă scrisă.*

Prin cererea prealabilă adresată Procurorului General - interimar al Republicii Moldova, *****din 18 mai 2023, se atestă că reclamantul a solicitat:

- prezentarea în formă scrisă a scuzelor oficiale în numele statului;
- răspândirea informațiilor prin mijloace de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre învinuirea lui Statnîi Roman despre - scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Statnîi Roman Petru din motivul lipsei în acțiunile subsemnatului a elementelor constituite ale infracțiunilor incriminate;

- prezentarea subsemnatului a scuzelor oficiale în numele statului (f.d.31-33, Vol.II).

Prin răspunsul procurorului în procuratura pentru combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, ***** la cererea prealabilă a reclamantului Statnîi Roman din 18 mai 2023, solicitarea de a prezenta scuze publice nu se încadrează în prevederile art.12 al Legii nr.1545 din 25.02.1998.

În această ordine de idei, instanța de judecată atestă că, cererea reclamantului pe acest capăt de cerere urmează a fi respinsă, or nici în cererea prealabilă din 18 mai 2023 și nici în cerințele invocate în cererea de chemare în judecată, reclamantul nu a indicat cine sunt persoanele care urmează să aducă scuze oficiale, or, fiind implicați mai mulți procurori pe cauza penală nr. *****, luând în considerație că, potrivit art. 12 citat supra, reiese că ”Procurorul care a condus *sau* a exercitat urmărirea penală *ori* procurorul ierarhic superior aduce scuze oficiale în numele statului”, se reține că reclamantul Statnîi Roman a omis să indice cine dintre procurori consideră că urmează să prezinte scuzele de rigoare pentru eroarea judiciară, în mod oficial.

Aici instanța reține că, scuzele fiind o modalitate de despăgubire morală, legate de sentimentele personale ale reclamantului, de modul său de percepere, de apreciere subiectivă, instanța conchide că numai reclamantul a putut decide pentru sine scuzele cărui procuror îi puteau aduce o satisfacție echitabilă.

Subsecvent instanța de judecată învederează că, în cererea de chemare în judecată, reclamantul Statnîi Roman, a indicat că la emisiunea „O Hac” de la postul de televiziune „Jurnal TV”, în cadrul căreia A.Stoianoglo, în calitate de Procuror General, i-a adus acuzații reclamantului în cadrul mai multor ieșiri în mass-media, întro manieră din care se deduce că el se referea la fapte concrete specificând că:„ În cadrul emisiunii „O Hac” de la postul de televiziune „Jurnal TV” din 26 mai 2020 în intervalul de timp 45:30 min - 46:51, A. Stoianoglo a comunicat *„(...) вот посмотрите у нас в настоящая время в отношении прокуроров несколько уголовных дел, у нас есть прокуроры которые находятся под арестом и это абсолютно вынужденная мера потому что то что было сделано этим прокурором выходит за рамки вообще логики разума, элементарного. Я имею в виду последний случай, где арестован господин Статный, к стати все эти действия в отношении него были готовы ещё дав месяца назад, но с учётом карантина не предпринимали активных действий, так вот представьте себе, что прокурор вместе с определённой бизнес-группой изъяли у человека имущество и денежных средств на сумму 1800000 евро. При этом человек находился в местах лишения свободы, находился в тюрьме, по каком-то незначительному хозяйственному преступлению, что он там купил машину не по такой цене, человеку приводили нотариуса в тюрьму, и он отписывал своё имущество. Человека приводили в банк и он переводил деньги на счёта оффшорных компании. Вот такую прокуратуру мы имели. ”*

Însă, instanța de judecată denotă că reclamantul, indicând acestea în conținutul cererii de chemare în judecată, a omis să anexeze la materialele cauzei înregistrarea emisiunii, astfel încât nu a fost posibil de cercetat înregistrarea în cadrul ședinței de judecată, iar în consecință, instanța nu a putut stabili veridicitatea aserțiunilor

reclamantului referitor la cele indicate-supra, prin urmare și această solicitare a reclamantului urmează a fi respinsă.

În altă ordine de idei, instanța de judecată reliefă că, accesând portalul instanțelor de judecată, se atestă că reclamantul Statnîi Roman, s-a adresat cu cerere separată în instanța de judecată împotriva lui *****, cu privire la apărarea onoarei, demnității şi reputației profesionale, cerere adresată la (29 iunie 2020) anterior cererii pendinte.

Pentru raționamentele expuse supra, instanța de judecată va respinge pretențiile cu privire la prezentarea reclamantului, în formă scrisă, a scuzelor oficiale în numele statului; răspândirea informațiilor prin mijloace de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre învinuirea lui Statnîi Roman despre: scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Statnîi Roman din motivul lipsei în acțiunile subsemnatului a elementelor constituite ale infracțiunilor incriminate, prezentarea subsemnatului a scuzelor oficiale în numele statului.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 1***** – 122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea reclamantului Statnîi Roman este întemeiată și urmează a fi admisă parțial.

În conformitate cu art. art. 3, 6, 11 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998, art. art. 2036, 2037 Codul Civil al RM (în redacția Legii în vigoare din 01.03.2019), art. art. 94, 236-241 CPC RM, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Statnîi Roman împotriva Ministerului Justiției al RM, Procuratura Generală, intervenient accesoriu Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, procuraturii, prezentarea în formă scrisă, a scuzelor oficiale în numele statului, răspândirea informației prin mijloace de informare în masă.

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Statnîi Roman (IDNP *****), suma de 250 000 (două sute cincizeci mii) lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii.

Se resping ca neîntemeiate, pretențiile lui Statnîi Roman împotriva Ministerului Justiției al RM și Procuratura Generală, cu privire la repararea prejudiciului moral, în partea ce excede suma adjudecată și privind prezentarea de către procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior, în formă scrisă, a scuzelor oficiale în numele statului; răspândirea informației prin mijloace de informare în masă.

Hotărîrea cu drept de apel în termen de 30 zile în Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chişinău sediul Centru.

Preşedinte de şedinţă, judecătorul **S. Vîşcu**